

porin taidemuseo
vuosikertomus > 2003

jag vill inte jag vill inte

HALLINTO	2
HENKILÖKUNTA	3
TOIMITILAT JA VARUSTEET	5
TAIDEKOKOELMAT	6
Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma	6
Porin kaupungin taidekokoelma	9
Hankinnat	9
Tallennekokoelmat	11
Porin julkiset veistokset	12
PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU	12
NÄYTTELYTOIMINTA	16
Maakunnalliset näyttelyt	19
PORIGAL GALLERIA	20
VCN / VISUAL COMMUNITY NETWORK	22
MUSEO JA YLEISÖ	23
Kävijät	23
Tapahtumat	23
MESENAATTI- JA VUOSIKORTTI	24
JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	26
ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA	28
PÄIVÄHOIDON TYÖPAJA	33
MUSEOPEDAGOGIIKKA	36
Luentosarjat	39
PORIN LASTENKULTTUURIKESKUS / SATAKUNNAN LASTENKULTTUURIVERKOSTO	41
TALOUS	47

HALLINTO

2

Porin taidemuseon omistaa Porin kaupunki ja se toimii kaupungin kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Kulttuurilautakuntaan kuuluivat kertomusvuoden aikana seuraavat jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen:

puheenjohtaja, opettaja Marjatta Salonen
varajäsenenä pastori Hannu Dietrich

varapuheenjohtaja, pastori, kirjailija Hannes Tiira
varajäsenenä operaattori Liisa Kerola

jäseninä

tuntiopettaja Ilkka Ruonala
varajäsenenä laitosmies Simo Suomi

toimistosihteeri Soili Ovaska
varajäsenenä yrittäjä Tarja Karjalainen

erityisluokanopettaja Pekka Starck
varajäsenenä opiskelija Jarno Valtonen

perushoitaja Mirjam Lepistö
varajäsenenä opiskelija Eija Hammarberg

säveltäjä Mika A. Koskinen
varajäsenenä vuoropäällikkö Elina Nummi

peruskoulunopettaja Arja-Kaarina Kunttu
varajäsenenä toimitusjohtaja Aaron Michelin

yrittäjä Seppo Niemistö
varajäsenenä toimistonjohtaja Eeva-Liisa Ahokas

Kaupunginhallituksen edustajana kulttuurilautakunnassa on ollut pankkineuvoja Eija Hakala. Käsiteltyjen asioiden esittelijänä taidemuseon osalta on toiminut vs. museonjohtaja Esko Nummelin.

Kulttuurilautakunta kokoontui 7 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 34 taidemuseota tai yleensä kuvataideasioita käsittelevää pykälää.

Taidemuseon kassa- ja tilivirastona on kaupungin rahatoimisto.

HENKILÖKUNTA**3****Vakinainen henkilökunta:**

Eila Ahlgren, siivooja
 Pirkko Brander, valvoja-opas
 Tuula Hölsö, gallerianhoitaja
 Tomi Kangaskoski, museomestari
 Hilikka Kuusijärvi, Huk, amanuenssi
 Pirjo-Maija Laaksonen, yo-merkonomi, toimistonhoitaja
 Ritva Maja, siivooja
 Jyrki Mattila, yo-merkonomi, kanslisti
 Esko Nummelin, FL, vs. museonjohtaja
 Soili Pitkälä, valvoja-opas
 Mirja Ramstedt-Salonen, FM, museolehtori
 Marketta Seppälä, FK, museonjohtaja, virkavapaalla 01.01.-31.12.
 Jari-Pekka Vanhala, FK, amanuenssi, virkavapaalla 01.01.-31.12.
 Tuula Vanne, valvoja-opas

Tilapäinen henkilökunta:

Mari Haikka, museoapulainen, 19.05.-18.06.
 Hanna Haltia, kasvatustieteen maisteri, museolehtori, 01.05.-31.10.
 Kirsi Jaakkola, kuvataiteilija, projektivastaja, 13.11.-31.12.
 Hannele Kolsio, FM, amanuenssi, 01.01.-31.12.
 Nina Ketamo, museoapulainen, 01.01.-31.12.
 Teija Lammi, tutkija-myyntisihteeri, 1.-31.1. ja 1.8.-31.12.
 Pertti Lehtinen, museoapulainen, 01.01.-24.05. ja 01.-21.12.
 Kalle Nieminen, taideopiskelija, museoapulainen, 26.05.-27.07. ja 25.08.-03.09.
 Laura Selin, museoharjoittelija, 16.06.-17.08.
 Päivi Setälä, FM, toiminnanjohtaja, 01.08.-31.12.
 Veijo Setälä, kuvanveistäjä, järjestelymestari, 28.01.-05.02. ja 01.-31.12.
 Patrik Söderlund, Huk, tutkija-myyntisihteeri, 27.01.-30.11.
 Marja Tikka, taideopiskelija, museoapulainen, 01.07.-31.08.
 Erkki Valli-Jaakola, valokuvaaja, 01.01.-31.12.

Työllisyysvaroin palkattu henkilökunta:

Sirkka-Liisa Blomfjord, arkistoapulainen, 01.01.-13.08.
 Tony Heino, museoapulainen, 07.07.-31.12.
 Jukka Lehtonen, museoapulainen, 13.01.-12.07. ja 01.09.-31.12.
 Matti Sivula, museoapulainen, 01.01.-30.06.

Tuntipalkkaiset työpajaohjaajat:

Taiteen maisteri Liisa Punkari	Taideopiskelija Kalle Nieminen
Kuvataiteilija, FM Päivi Setälä	Kuvataiteen maisteri Marjo Heino-Fihlman
Kuvanveistäjä Veijo Setälä	Kuvataiteilija Virpi Salo

Työharjoittelijat:

Mari Haikka, 01.01.-18.05.	Laura Meriruoho, 24.02.-22.05.
Heini Mansikkamäki, 10.-31.12.	Lotta Nirkkonen, 01.09.-31.12.
Leena Passilahti 07.11-31.12.	.

TET-harjoittelijat:

Mirjami Rinne, 29.09.-10.10.

Eeva Järvenpää, 24.11.-05.12.

Rosanna Ylinen, 06.-10.10.

4**KOULUTUS**

Museon henkilökunta on osallistunut koulutustilaisuuksiin seuraavasti:

- 21.-21.01. Digitaalisen kuvankäsittelyn peruskurssi, Vantaa, amanuenssi Hilikka Kuusijärvi
 09.-10.04. Tunne yleisösi -seminaari, Tampere, museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen
 19.03. Photoshop -kurssi, Helsinki, valokuvaaja Erkki Valli-Jaakola
 25.03. Posti-info-tilaisuus, kanslisti Jyrki Mattila
 06.05. Word syventävä kurssi, toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
 14.-16.05. Valtakunnalliset museopäivät, Lahti, vs. museonjohtaja Esko Nummelin
 20.-21.05. Digitaalisen kuvankäsittelyn peruskurssi, Vantaa, amanuenssi Hannele Kolsio
 27.05. Power Point -kurssi, museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen
 27.05. Hankintatoimiston informaatiotilaisuus, kanslisti Jyrki Mattila
 14.08. Taidemuseon henkilökunnan tutustumiskäynti Nokialla taiteilija Ossi Somman luona, Mäntässä G.A. Serlachius -museossa ja Gösta Serlachiuksen taidemuseossa sekä Mäntän kuvataideviikoilla
 19.-20.08. Verkkonäyttelyn suunnittelukurssi, Vantaa, tutkija-myyntisihteeri Teija Lammi
 18.09. Porin kaupunki/PUPA 2004 –koulutus, siivooja Eila Ahlgren
 23.09. Porin kaupunki/PUPA 2004 –koulutus, siivooja Ritva Maja
 07.10. Porin kaupunki/PUPA 2004 –koulutus, siivooja Eila Ahlgren
 07.10. Sähköinen asiointi ja hallintolaki, toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
 08.10. Porin kaupunki/PUPA 2004 –koulutus, siivooja Ritva Maja
 13.10. Windows syventävä kurssi, kanslisti Jyrki Mattila
 15.10. Posti-info-tilaisuus, kanslisti Jyrki Mattila
 22.10. Contemporary Art in Museums / Art Education and Local Cultural Politics - Nykytaide ja museo, taidemuseon henkilökunta
 17.11. Eläkeinfotilaisuus, toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
 27.-28.11. Page Maker -kurssi, Vantaa, amanuenssi Hilikka Kuusijärvi

JÄSENYTYDET, EDUSTUKSET JA MUUT TEHTÄVÄT

Kertomusvuoden aikana vs. museonjohtaja Esko Nummelin on toiminut Turun yliopiston Kulttuurien tutkimuksen laitoksen alaisen museologian oppiainen ainopintojen tuntiopettajana sekä Satakunnan Käsi- ja taideteollisen oppilaitoksen kulttuuritieto- ja taiteenteoreettisten aineiden tuntiopettajana.

TOIMITILAT JA VARUSTEET

5

Taidemuseorakennus

Porin kaupungin pakka- ja vaakuuone valmistui vuonna 1864 lääninarkkitehti *Carl Johan von Heidekenin* (1832-1888) piirustusten mukaan. Arkkitehti *Gustaf Nyströmin* (1856-1917) suunnittelema pakkahuoneen laajennus- ja muutostyö valmistui vuonna 1897. Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 1967 perustaa taidemuseon, jonka paikaksi varattiin pakkahuone. Suunnitelmat muutostöille laati arkkitehtitoimisto Arkkitehdit Ky *Kristian Gullichsenin* johdolla. Ulkoasultaan rakennus on saneerattu joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta vuoden 1897 asuun. Sisäosat on rakennettu lähes kokonaan uudelleen.

Pakkahuoneen lähes 3000 m² käsittävä saneeraustyö toteutettiin vaiheittain. Kesäkuussa 1979 päättyneen ensimmäisen vaiheen aikana valmistuivat museon pieni näyttelysali, so. nykyinen kahvila, aula ja silloinen kahvilatila, joka nykyisin toimii näyttelytilana, so. projektihuone (yhteensä noin 300 m²). Toukokuussa 1981 saatiin käyttöön suuri näyttelyhalli (noin 800 m²). Kokonaisuudessaan rakennus valmistui syyskuussa 1981, jolloin museo virallisesti vihittiin käyttöönsä. Mainittujen tilojen lisäksi pakkahuoneeseen saatiin taideteosten varastotilat, pakkaushuone, arkisto, valokuva-arkisto, käsikirjasto, valokuvauslaboratorio, valokuvausstudio, toimistotilat ja luentosali. Itäpäädyn ateljeetiloissa toimivat päivähoiton työpaja sekä arkkitehtuurin työpaja. Taidemuseorakennuksen länsipäädyn tiloihin on keskitetty teosten kehystys- ja kunnostustyöt. Museon ilmastointi hoidetaan koneellisesti ja museossa on automaattiset murto- ja palohälyttimet. Porin kaupungin rakennusvirasto on vakuuttanut museorakennuksen.

Taidemuseon lisärakennuksen, siiven, rakentamisen yhteydessä vuosina 1999-2000 taidemuseon kahvio siirrettiin tarkoituksenmukaisempaan paikkaan ja se uusittiin täydellisesti. Kahvion yhteyteen toteutettiin museon kirjakauppa. Tähän liittyen projektihuone järjestettiin uudestaan ottamalla osa tilasta museon tieteellisen arkiston ja myyntivaraston käyttöön.

Otavankadun taideteosvarastot

Vuodesta 1998 taidemuseolla on ollut Otavankatu 3:ssa erillinen taideteosten säilyttämistä varten varustettu ja ilmastoitu varastotila. Tämän varaston kokonaispinta-ala on 685 m² ja se on liitetty taidemuseon sisäiseen tietoverkkoon. Tila on suojattu automaattisilla murto- ja palohälyttimillä.

Siipi

Taidemuseo sai kauan kaivatun mahdollisuuden kehittää ja monipuolistaa toimintaansa aikamme vaatimusten mukaiseksi kun keväällä 1999 käynnistyivät taidemuseorakennuksen eteläpuolelle, ns. raatihuoneen mäkeen sijoittuvan uuden näyttely- ja yleisöpalvelutilan rakennustyöt. Laajennuksen suunnittelutyöstä vastasi Arkkitehdit Ky Gullichsen, Vormala arkkitehti *Kristian Gullichsenin* johdolla. Näyttelytilan harjannostajaisia vietettiin 15.10.1999. Piha- ja ympäristötyöt valmistuivat keväällä 2000, jolloin rakennus otettiin käyttöön. Uudisrakennuksen vihkiäisiä vietettiin 10.06.2000. Laajennusosan bruttoala on 430 m², mistä varsinaista taidenäyttelytilaa on 264 m².

Laajennusosan rakentamisen yhteydessä tältä, asemakaavallisesti Porin kaupungin vanhimmalta alueelta löytyi 1600-luvulle palautuva holvattu kivikellari, joka päätettiin säilyttää. Kellari konservoitiin ja sen yhteyteen rakennettiin noin 65 neliömetrin näyttely- ja yleisöpalvelutila, jossa tällä hetkellä toimii ns. MEDIApiste. Tilaan on sijoitettu 2-3 internet-liittymällä varustettua tietokonetta, jotka tarjoavat yleisölle mahdollisuuden tutustua kutakin näyttelyä esittelevään aineistoon sekä laajemmin taiteilijoista ja nykytaiteesta verkosta löytyvään informaatioon.

TAIDEKOKOELMAT

6

MAIRE GULLICHSENIN TAIDESÄÄTIÖN KOKOELMA

Porin taidemuseon peruskokoelmana on professori Maire Gullichsenin 31.8.1971 perustama *Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma*, joka vuonna 1971 käsitti yli 300 teosta. Säädekirjan mukaisesti kokoelma siirrettiin taidemuseon hallintaan kun museotilat valmistuivat syyskuussa 1981. Porin kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin ja taidesäätiön välisen sopimuksen kokoelman säilyttämisestä, hoidosta ja yleisölle esittelemisestä 25.08.1980.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma käsittää pääasiassa kotimaista taidetta vuosisadan vaihteesta 1980-luvulle pääpainon ollessa uudemmassa sotien jälkeisessä kuvataiteessa. Kokoelmassa on edustettuna useita modernin suomalaisen kuvataiteen piiriin lukeutuvia taiteilijoita, joilla on ollut kiinteät suhteet kansainväliseen, erityisesti ranskalaiseen taiteeseen.

Maire Gullichsenin taidesäätiön toiminnasta vastaa säätiön hallitus, johon kertomusvuonna kuuluivat puheenjohtajana professori, fil.tri *Lilli Alanen* sekä jäsenenä kehityspäällikkö *Marjatta Levanto* Valtion taidemuseosta, taidemaalari *Carolus Enckell*, Näyttelyvaihtokeskus FRAME:n johtaja *Marketta Seppälä*, Porin kaupungin apulaiskaupunginjohtaja *Kari Hannus* sekä varajäsenenä ARTEK Oy:n taiteellinen johtaja, arkkitehti *Ben af Schulten* ja vs. taidemuseon johtaja *Esko Nummelin*. Taidesäätiön sihteerinä ja asiamiehenä aloitti vuoden 2003 alussa kaupunginsihteeri, 01.12.2003 lähtien Porin kaupungin henkilöstöjohtajana toimiva *Helena Metsälä*.

Maire Gullichsenin taidesäätiön hallitus kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa. Käsiteltyjä asioita kertyi 19 pykälää. Säätiön hallitus perusti 30.05. työryhmän, jonka tehtäväksi tuli valmistella hallitukselle esitys taidesäätiön ja Porin kaupungin välisen sopimuksen ajan tasalle saattamiseksi sekä laatia ehdotus säätiön sääntöjen uudistamiseksi niin, että ne noudattavat voimassa olevaa lainsäädäntöä. Säätiön asiamiehen Helena Metsälän laatima luonnos uusiksi säännöiksi valmistui ja sitä käsiteltiin kokouksessa 18.11.2003.

Säätiön hallituksessa 18.11. tehdyn aloitteen pohjalta Porin taidemuseo laati hankesuunnitelman kustannusarvioineen Maire Gullichsenia ja säätiön kokoelmia esittelevän valtakunnallisen opetus- ja näyttelypaketin toteuttamiseksi yhdessä säätiön sekä Valtion taidemuseon alaisen Taidemuseoiden kehittämiskeskus KEHYKSEN kanssa. Hankkeen alustava työnimi on *SUOMALAINEN MODERNISMI JA MAIRE GULLICHSEN / Valtakunnallinen pedagoginen projekti*.

Porin taidemuseoon talletettujen Maire Gullichsenin taidesäätiön teosten kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä kaikkiaan 532. Ne on kirjattu inventaarionnumeroille 1-546. Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmaan kuuluvia teoksia on kertomusvuonna ollut sijoitettuna Villa Maireaan kaksi.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman esittelyt:

Maire Gullichsenin taidesäätiön ja Porin kaupungin välisen sopimuksen mukaisesti taidemuseo on kertomusvuoden aikana esitellyt monin tavoin taidesäätiön teoksia.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmat -näyttely, 30.05. -24.08.2003
Halli, siipi, projektihuone, aula ja veistospiha

Vuoden 2003 kesänäyttely rakennettiin säätiön kokoelmasta ja se toteutettiin laajimmalla mahdollisella tavalla. Taidemuseon kaikki tilat keskittyivät poikkeuksellisesti esittelemään tätä yhtä kokonaisuutta. Projektihuone varattiin kokoelman vanhimman osan ja Maire Gullichsenin varhaisten hankintojen esittelyyn. Maamme

nonfiguraatiivisen taiteen pioneerien tuotanto ja Prisma-ryhmän taiteilijat saivat sijansa Siivestä ja suuri näyttely-halli varattiin - kuten Erki Kruskopf heitä kutsuu - suomalaisen abstraktin taiteen kypsän kukoistuskauden taiteelle ja taiteilijoille. Veistospiha ja taidemuseon aula varattiin säätiön kokoelmaan kuuluville veistoksille.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmat -näyttelylle suunniteltiin graafinen yleisilme ja siihen liittyvään tiedottamiseen panostettiin mahdollisimman laajasti. Näyttelyyn liittyen painettiin juliste ja kutsukortti sekä oma, tarkoitusta varten suunniteltu kirjekuori. Näyttelytiedotteiden lisäksi julkaistiin ilmoitukset alan lehdissä sekä toteutettiin laaja kadunvarsimainoskampanja. Kokonaisuus onnistui hyvin. Palautteen perusteella säätiön kokoelmat ovat vuosien kuluessa tulleet maamme taideyleisölle varsin tutuiksi, vaikkakin joukossa oli myös kriittisiä äänenpainoja, jotka toivoivat Porin taidemuseon jatkavan kansainvälisen nykyaiteen esittelyistä tunnetulla linjallaan. Näyttelyn avasi kaupunginjohtaja Martti Sinisalmi.

Näyttelyyn liittyen Porin taidemuseo julkaisi 21 korttia käsittävän postikorttisarjan, joka esittelee kokoelman teoksia kolmena sisällöllisenä ryhmänä.

Kokoelmanäyttelyiden lisäksi Maire Gullichsenin taidesäätiön teoksia on soveltuvin osin esitelty taidemuseon muissa tiloissa seuraavasti:

Kahvilassa olivat kertomusvuonna esillä teokset:

Juho Mäkelä; Puita, punainen talo taustalla, 1913, MG 92, 13.01.-05.02.2003

Alvar Aalto, Puureliefi, 1937, MG 404, 05.02.- 05.09.2003

Juhana Blomstedt, Orsenna, 1973, MG 428, 06.09.- 05.12.2003

Outi Ikkala, Tumma valo, 1976, akryyli kankaalle, MG 67, 05.12.2003-14.02.2004

Taidemuseon aulassa oli lisäksi esillä

Alberto Viani, Miehen torso, 1966, MG 484, 25.08. alkaen

Mediapiste esitteli säätiön uutuushankintana:

Silja Rantanen, Ruby, MG 546, 2000, öljy kankaalle, 240,5x185 cm

Museoyleisöllä on ollut mahdollisuus tutustua taidesäätiön kokoelmaan myös Marita Liulian vuonna 1994 valmistuneen taideteoksen, MAIRE-pelin kautta. Taidemuseon kahvioon sijoitettu, perinteisen veistotateen esineellisyyteen sekä modernismin muotokieleen viittaava MAIRE on pohjoismaiden ensimmäinen interaktiivinen taideteos. Taiteen ja teknologian mahdollisuuksia yhdistävä teos esittelee maamme modernismin teoriaa ja käytäntöä Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmien kautta.

Kertomusvuonna Porin taidemuseo jatkoi taidesäätiön kokoelmien digitointityötä opetusministeriön myöntämän valtionavustuksen, ns. Myytti-rahamurteen turvin.

Teoslainaukset Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmasta muihin näyttelyihin

1. Ellen Thesleff; Lydia, 1897, MG 134

Suomalaista symbolismia, Musée d'Ixelles, Brysseli, 12.1.2003 asti

Ateneumin taidemuseon järjestämä näyttely

2. Kimmo Pyykkö, Napoleon, 1968, MG 370

KIMMO PYYKKÖ. JOKIN MEISSÄ. VEISTOKSIA 1966-2003.

Suomen Kansallisooppera 09.03 -02.11.2003

3. Sigrid Schauman, Talo ja vuori, 1951, MG 328

Oulun taidemuseo, 05.01.2003 asti

4. Gunnar Elfgren, Naamio, MG 344; Carolus Enckel, Triptyyksi; Hiljaisuus, jota etsimme, MG 21; Torger

Enckell, Liv lintu kädessä, MG 43; Harry Kivijärvi, Viisasten kivi, MG 360; Harry Kivijärvi, Purje, MG 436;

Carl-Gustaf Lilius; Linnunsiipinen nainen, MG 362; Sigrid Schauman, Maisema Mentonista, MG 119;

Kain Tapper; Kuutamoa, MG 374; Kain Tapper, Putous, MG 375; Ellen Thesleff, Venematka, MG 139

Tampereen taidemuseon Mystiikan portit -näyttely 18.10.2003-29.2.2004

Porin taidemuseo laati kertomusvuonna Maire Gullichsenin taidesäätiön käyttöön 10-sivuisen yhteenvedon *MAIRE GULLICHSENIN TAIDESÄÄTIÖN KOKOELMA. Kokoelman esittelyt ja julkaisut vuodesta 1979 sekä Lokki-veistos*. Yhteenvedo kirjaa noin 50 säätiön kokoelmaa esitellyttä näyttelyä Suomessa ja myös ulkomailla, kokoelmaan liittyen toteutetut seitsemän julkaisua ja julisteet sekä Maire Gullichsenin kunniaksi vuonna 1987 paljastetun Harry Kivijärven Lokki-veistoksen.

Tutkijapalvelut:

- Galerie Anhavan RAFAEL WARDI –näyttelyyn liittyen toimitettiin taiteilijaa koskevaa materiaalia tutkija Maija Paavilaiselle.
- MAUNO HARTMANIN teoksia koskeva materiaali toimitettu taiteilijalle arkiston järjestämistä varten.
- LARS-GUNNAR NORDSTRÖMIN teoksista toimitettiin katselukuvat taiteilijalle jazzlevysarjan kannen mahdollista kuvitusta varten.
- AHTI LAVOSEN Taidehalliin 2005 tulevaan näyttelyyn liittyen toimitettiin Guillaume Routierille taiteilijaa koskevaa materiaalia.

Taidekirjojen kuvapalvelut :

- Pinx-3, WSOY, 2003, Unto Pusa, Hommage à Delaunay, Ympyrä neliössä, 1957
- Pinx-3, WSOY, 2003, s. 285, Juho Mäkelä, Puita, punainen talo taustalla, 1913
- Mystiikan portit, Tampereen taidemuseo, 2003, s. 74 Ellen Thesleff, Venematka; s. 109, Sigrid Schauman, Maisema Mentonista, s. 180 Kain Tapper, Putous, s.185 Torger Enckell, Liv Lintu kädessä.

Mairea säätiö

Mairea säätiön omistamia teoksia on kertomusvuonna ollut säilytyksessä Porin taidemuseossa 23 teosta.

Maire Gullichsenin perillisten omistamia teoksia on kertomusvuonna ollut Porin taidemuseossa säilytyksessä kymmenen teosta.

PORIN KAUPUNGIN TAIDEKOKOELMA

9

Porin kaupungin taidekokoelmia on kartutettu säännöllisesti vuodesta 1959 lähtien. Vuodesta 1981 alkaen toiminnan koordinoinnista on vastannut kulttuurilautakunta ja sen alaisuudessa Porin taidemuseo.

Kaupungin taidekokoelmien kartuttamisen periaatteet rakentuvat museotoiminnassa yleisesti vakiintuneiden päämäärien ja toimintakäytäntöjen mukaan. Kartuttamisen perustan muodostavat taidemuseon peruskokoelmat. Kartuttamisen suuntaviivat ja kehittäminen muotoutuu osana museon näyttely- ja tutkimustoimintaa - museon profiilia. Kansainvälisen ja kotimaisen uudemman taiteen kehityksen rinnalla kokoelmapoliittista toimintaa on ohjannut myös museon rooli Satakunnan aluetaidemuseona. Hankitut taideteokset sijoitetaan huomattavalta osin kaupungin virastoihin ja laitoksiin, joissa ne ovat julkisesti esillä. Tutkimus- ja dokumentointityön kannalta merkittävät teokset - ns. Porin taidemuseon kokoelma - talletetaan pääsääntöisesti museon tarkoitusta varten varustettuihin, asianmukaiset säilytysolosuhteet tarjoaviin varastotiloihin.

Taidemuseo huolehtii teosten luetteloinnista, kuvaamisesta, tietokonepohjaisesta rekisteröinnistä sekä sijaintirekisteristä. Teosten kierron - palautuksen ja uudelleensijoittamisen - yhteydessä museo on vastannut teosten kuntokartoituksesta, ja kymmenien paperipohjaisten teosten osalta uudelleenkehystyksestä. Teokset ripustetaan virastoihin taidemuseon henkilökunnan toimesta.

Yksittäistapauksissa myös muut Porin kaupungin hallintokunnat hankkivat teoksia tiloihinsa. Porin taidekoulu on vuodesta 1981 kartuttanut talousarviovaroin koulun oppilastöiden kokoelmaa. Tähän taidekokoelmaan liitetyistä teoksista taidekoulu pitää omaa rekisteriään.

Porin taidemuseon ylläpitämä Porin kaupungin taidekokoelma käsitti kertomusvuoden päättyessä 1727 teosta.

Kertomusvuoden aikana kaupungin kokoelmaa kartutettiin hankinnoin ja lahjoituksin seuraavilla teoksilla:

- Inv. TM 1678 Mark Bain, Hiljainen äänijärjestelmä – Äiti ja minä olemme yhtä, 2001, ääniteos/CD
- Inv. TM 1679 Marjo Heino-Fihlman, Taivaspaloja, 2002, öljy kuitulevyille, 15 x 332,5 cm
- Inv. TM 1680 Eila Minkkinen, Versoja, 2002, kupari, 31 x 27 x 27 cm
- Inv. TM 1681 Eila Minkkinen, Lujaa eteenpäin, 2002, kupari, 16 x 16 x 43 cm
- Inv. TM 1682 Eila Minkkinen, Mansikkaheinä, 2003, kupari, kork. 242,5 cm
- Inv. TM 1683 Lars ja Elina Rebers, Sulka, 2003, väripigmenttiprintti, 71,5 x 89 cm
- Inv. TM 1684 Lars ja Elina Rebers, Kala, 2003, väripigmenttiprintti, 71,5 x 89 cm
- Inv. TM 1685 Lars ja Elina Rebers, Meriheinä, 2003, väripigmenttiprintti, 71,5 x 89 cm
- Inv. TM 1686 Lars ja Elina Rebers, Majakka, 2003, väripigmenttiprintti, 71,5 x 89 cm
- Inv. TM 1687 Pasi Tammi, Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan Ilona Wessmanin muotokuva, 2003, öljy kankaalle, 110 x 52 cm
- Inv. TM 1688 Kimmo Sarje, Itä ja länsi, 1986, juliste- ja neonvaloinstallaatio, 182 x 124 cm
- Inv. TM 1689 Kimmo Sarje, Diptyykki, 1996, öljy vanerille, kipsikoriste, (2) x 243 x 40 x 25 cm
- Inv. TM 1690 Kimmo Sarje, Triptyykki, 1993, öljy vanerille, kipsikoriste, (2) x 243 x 40 x 25 cm
- Inv. TM 1691 Kimmo Sarje, Form Follows Function, sarjasta Short Course in Aesthetics, 1986-2003, digitaalituloste, 90 x 60 cm
- Inv. TM 1692 Kimmo Sarje, Significant Form, sarjasta Short Course in Aesthetics, 1986-2003, digitaalituloste, 90 x 60 cm
- Inv. TM 1693 Kimmo Sarje, Less is More, sarjasta Short Course in Aesthetics, 1986-2003, digitaalituloste, 90 x 60 cm
- Inv. TM 1694 Kimmo Sarje, Ornament is a Crime, sarjasta Short Course in Aesthetics, 1986-2003,

digitaalituloste, 90 x 60 cm

- Inv. TM 1695 Kimmo Sarje, Kuusi monologia, Jaakko Hintikka, 1999, DVD-installaatio
 Inv. TM 1696 Kimmo Sarje, Kuusi monologia, Matti Klinge, 2002, DVD-installaatio
 Inv. TM 1697 Kimmo Sarje, Kuusi monologia, Anna-Leena Siikala, 2002, DVD-installaatio
 Inv. TM 1698 Kimmo Sarje, Kuusi monologia, Kirsti Simonsuuri, 2002, DVD-installaatio
 Inv. TM 1699 Kimmo Sarje, Kuusi monologia, Hannu Eerikäinen, 2003, DVD-installaatio
 Inv. TM 1700 Kimmo Sarje, Kuusi monologia, Altti Kuusamo, 2003, DVD-installaatio
 Inv. TM 1701 Kimmo Sarje, Tussipiirustus/laveeraus, 1967-69, 23,5 x 22 cm
 Inv. TM 1702 Kimmo Sarje, Tussipiirustus/laveeraus, 1967-69, 23,5 x 22 cm
 Inv. TM 1703 Kimmo Sarje, Tussipiirustus/laveeraus, 1967-69, 23,5 x 22 cm
 Inv. TM 1704 Kimmo Sarje, Tussipiirustus/laveeraus, 1967-69, 22 x 23,5 cm
 Inv. TM 1705 Kimmo Sarje, Tussipiirustus/laveeraus, 1967-69, 23,5 x 22 cm
 Inv. TM 1706 Kimmo Sarje, Tussipiirustus/laveeraus, 1967-69, 23,5 x 22 cm
 Inv. TM 1707 Kimmo Sarje, Tussipiirustus/laveeraus, 1967-69, 23,5 x 22 cm
 Inv. TM 1708 Kimmo Sarje, Tussipiirustus/laveeraus, 1967-69, 23,5 x 22 cm
 Inv. TM 1709 Kimmo Sarje, Tussipiirustus/laveeraus, 1967-69, 23,5 x 22 cm
 Inv. TM 1710 Seppo Saves, Autoromuttamosta, 2001, värivalokuva, 37 x 25,5 cm
 Inv. TM 1711 Seppo Saves, Autoromuttamosta, 2002, värivalokuva, 37 x 25,5 cm
 Inv. TM 1712 Seppo Saves, Autoromuttamosta, 2002, värivalokuva, 25,5 x 37 cm
 Inv. TM 1713 Ossi Somma, Huhtikuu, 1965, pronssi, 29 x 37 x 8 cm
 Inv. TM 1714 Ossi Somma, Viimeinen matka, 1985, puu ja lasikuitu
 Inv. TM 1715 Lauri Anttila, Pyörällä Suomea, värivalokuva, (16) x 21 x 30 cm
 Inv. TM 1716 Tommi Mäkelä, Cayetano, 1982, öljy kankaalle, 200 x 300 cm
 Inv. TM 1717 Tommi Mäkelä, Carpio, 1982, öljy kankaalle, 200 x 300 cm
 Inv. TM 1718 Esko Railo, Kukkanen, 2001, linopiirros, 15 x 18 cm
 Inv. TM 1719 Esko Railo, Itämeri, 2002, linopiirros, 12,5 x 75 cm
 Inv. TM 1720 Immo Tuominen, Maalaus 1, 1966, kollaasi ja öljy lastulevyille, 50 x 40 cm
 Inv. TM 1721 Immo Tuominen, Maalaus 2, 1966, kollaasi ja öljy lastulevyille, 50 x 40 cm
 Inv. TM 1722 Immo Tuominen, Maalaus 3, 1966, kollaasi ja öljy lastulevyille, 50 x 40 cm
 Inv. TM 1723 Sara Ekström, Replica, 2003, kromogeeninen värivedos, 50 x 140 cm
 Inv. TM 1724 Sara Ekström, Replica, 2003, kromogeeninen värivedos, 90 x 260 cm
 Inv. TM 1725 Sara Ekström, The First Sigh, 2003, DVD
 Inv. TM 1726 Anne Koskinen, Apulaiskaupunginjohtaja Leo Marmion muotokuva, 2003, öljy kankaalle, 100 x 81 cm
 Inv. TM 1727 Olavi Turtola, Lilja, 2003, etsaus, 30 x 20 cm

Kaupungin kokoelmasta on kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

TEEMU SAUKKONEN

Sara Hildénin taidemuseo 13.09.2002-05.01.2003

- Teemu Saukkonen, Verenkierto, 1989-90, akryyli pvc-kankaalle ja öljy alumiinille, inv. TM 1304

LAPS' SUOMEN - SUOMEN TAITEEN LAPSIAIHEITA

Tikanojan taidekoti 10.06.-07.09.

Salon taidemuseo 20.09.-09.11.

- Juho Karjalainen, Vastasyntynyt, 1977, litografia, inv. TM 458

PORIA TAITEILIJOIDEN SILMIN

Kulttuurigalleria, Pori, 26.09.-10.10.

- Olli Kulokivi, Vanhaa Seikkua, 1946, öljy, inv. TM 684
- Aarre Salminen, Veturitallit, 1970, tussi, inv. TM 219
- Sievä Kauppinen, Tehtaanpiha, 1960, väripuupiirros, inv. TM 36

LAURI ANTTILA luonnoksia / skisser

Turun taidemuseo 19.09.-02.11.

- Lauri Anttila, Pyörällä Suomea, 1991, valokuvasarja, inv. TM 1715

VEDENALTA KUUSEN LATVAAN - IMMO TUOMISEN TAITEEN MAISEMASSA

Rauman taidemuseo, 29.08.-26.10.

- Immo Tuominen, Ruusumaa, öljy, inv. TM 96
- Immo Tuominen, Meren ja maan syleily, 1964, öljy, inv. TM 58
- Immo Tuominen, Rantatuuli, 1967, sekatekniikka, inv. TM 97
- Immo Tuominen, Pirunnyrkki, 1968, öljy, inv. TM 253
- Immo Tuominen, Saastuva ranta, 1970, esinesommitelma, inv. TM 254
- Immo Tuominen, Presidentti P:n terveiset Tyynenmeren atolleilta..., akryyli, inv. TM 267
- Immo Tuominen, Vuodenajat, 1979, akryyli, inv. TM 566
- Immo Tuominen, Johannes, 1981, akryyli, inv. TM 669
- Immo Tuominen, Metsän valo, 1983, akryyli, inv. TM 879
- Immo Tuominen, Idée La Cité, 1973, sekatekniikka lastulevylle ja paperille, inv. TM 983
- Immo Tuominen, La Coupole, 1973, sekatekniikka, inv. TM 987
- Immo Tuominen, Boulevard Montparnasse, 1973, sekatekniikka, inv. TM 988
- Immo Tuominen, Kesätuulen muisto, 1981, akvarelli, inv. TM 984

TALLENNEKOKOEMAT

Porin taidemuseossa oli vuoden 2003 lopussa 11 tallennekokoelmaa, joihin kuului yhteensä 871 taideteosta kansainvälistä ja kotimaista nykytaidetta.

Tallennekokoelmien merkitys taidemuseon varsinaisten kokoelmien täydentäjinä on erittäin merkittävä sekä taloudellisessa että taiteellisessa mielessä. Laajin kokoelma käsittää tällä hetkellä 275 teosta. Katariina ja Juhani Lipsasen tallennekokoelmissa on 105 taideteosta, Arto Jurttilan tallennekokoelmassa on 150 teosta, IAA:n (Kansainvälisen taideliiton grafiikan kokoelma) kokoelmiin kuuluu 128 teosta ja Suomen Säästöpankki -kokoelman Porin taidemuseoon osoitettuun kokoelmaan 60 taideteosta. Kolme pienintä tallennekokoelmaa käsittää vain yhden taideteoksen. Taiteilija Tommi Mäkelä lahjoitti aiemmin tallenteena olleet kaksi teostaan Porin kaupungin kokoelmaan. Kokoelmiin kuuluvien taideteosten inventointia ja kuvaustyötä jatkettiin. Samalla jatkettiin teostietojen siirtoa kokoelmatietokantaohjelmaan (VATI) ja kokoelmien digitalisointityötä.

Tallennekokoelmista lainattiin vuonna 2003 ulkopuolisten järjestämiin näyttelyihin seuraavat teokset:

RETROSPECTIVE HUHTAMO.

KARI HUHTAMON 60-VUOTISJUHLANÄYTTELY

Rovaniemen taidemuseo 04.04.-01.06.

- Kari Huhtamo, Veistos, 1987, teräs ja pleksi, inv. AJ 20
- Kari Huhtamo, Koodi 6, 1996, ruostumaton teräs, inv. AJ 21

TURHAT POJAT

Helsingin Taidehalli 03.05.-01.06.

- Juhani Harri, Kuningas ja kuningatar, 1994, esinesommitelma, inv. LJ 280
- Juhani Harri, Viserryskone, 1993, esinesommitelma, inv. LJ 279

VUODEN NUORI TAITEILIJAJA 2003

Tampereen taidemuseo 17.05.-03.08.

- Samu Raatikainen, Scape no 2, Series 1, 2001, öljy, vaha ja akryyli, inv. AJ 149
- Samu Raatikainen, Other no 4, 2002, öljy, vaha ja akryyli, inv. AJ 150

NINA ROOS

Malmö Konsthall 24.05.-24.08.

- Nina Roos, Valokuva, 1991, öljy sinkkilevyllä, inv. LJ 305

VEDENALTA KUUSEN LATVAAN - IMMO TUOMISEN TAITEEN MAISEMASSA

Rauman taidemuseo 29.08.-26.10.

- Immo Tuominen, Nimetön, 1960-luku, öljy, inv. SSP 31
- Immo Tuominen, Päivän kaksi hetkeä, 1964, öljy, inv. SSP 32

TURHAT POJAT

Lönströmin taidemuseo, 11.10.2003-06.01.2004

- Juhani Harri, Kuningas ja kuningatar, 1994, esinesommitelma, inv. LJ 280
- Juhani Harri, Viserryskone, 1993, esinesommitelma, inv. LJ 279
- Juhani Harri, Luostari, 1990, collage, inv. LJ 245
- Juhani Harri, Vuorella, 1990, assemblage, inv. LJ 258
- Juhani Harri, Ääniä, 1975, collage, inv. LJ 248
- Juhani Harri, Nouseva kuu, 1990, assemblage, inv. LJ 252
- Juhani Harri, Arvoitus II, 1980-luku, assemblage, inv. LJ 253
- Juhani Harri, Arvoitus, 1980-luku, assemblage, inv. LJ 254
- Juhani Harri, Nimetön, 1989, assemblage, inv. LJ 261
- Juhani Harri, Maisema Lanzarotelta, 1978, collage, inv. LJ 260
- Juhani Harri, Nimetön, 1990, assemblage, inv. LJ 283
- Juhani Harri, Luostarin puutarhassa, 1990, assemblage, inv. LJ 251

Porin taidemuseo on perinyt lainauksista 33 euroa teokselta. Maksulla katetaan lainaustoiminnasta aiheutuneita menoja, mm. tutkijapalveluun liittyviä kuluja ja pakkauskustannuksia.

Porin julkiset veistokset

Porin kaupungilla on merkittävä 38 ulkoveistoksen kokoelma, joka kattaa maamme taiteen kehityksen aina itsenäisyyden alusta vuosituhannen loppuun.

Vakiintuneen käytännön mukaisesti veistosten ylläpito kuuluu muun kaupungin kiinteistöomaisuuden tavoin teknisen palvelukeskuksen alaisuuteen ja vastuulle taidemuseon toimiessa asiantuntijana. Kaupungin puistotoimi vastaa omien alueidensa osalta julkisten veistosten ympäristöjen, jalustojen ja soveltuvien osin myös itse teosten kunnan seurannasta sekä rutiinitoimenpiteisiin kuuluvista puhdistustoimista sekä edelleen rakenteellisista korjaus- ja huoltotoimenpiteistä yhdessä huoltokeskuksen kanssa ja taidemuseon/veistoskonservاتورin valvonnassa. Rakennusten ja kiinteistöjen yhteydessä olevat veistokset ovat maalausten ja pienempien taideteosten tavoin kunkin hallintokunnan vastuulla.

Veistoskonservattori *Lasse Mattila Konservointi- ja museopalvelut Lasse Mattila Oy*:stä teki vuonna 2002 Porin ulkoveistosten kuntokartoituksen sekä sen pohjalta toimenpidesuunnitelman. Mattilan kartoituksen perusteella Porin ulkoveistokset ovat pääosin hyvässä kunnossa. Suurin osa ongelmista on hoidettavissa tehostamalla huolto- ja puhtaanapitotoimenpiteitä, mistä syystä Mattila esitti vuosihuoltojärjestelmään siirtymistä. Välttämättä korjausta vaativia veistoksia oli Porissa Mattilan mukaan yksitoista. Näistä hän luokitteli kiireelliseksi kolme. Veistosjalustojen osalta vastaavat luvut ovat seitsemän ja neljä. Lisäksi 12 veistosta ja 15 veistosjalustaa oli suositeltavaa korjauttaa asianmukaiseen kuntoon.

Kertomusvuonna käynnistettiin *Kalervo Kallion* tekemän, vuonna 1966 paljastetun *Keihäänheittäjä* -veistoksen konservointitöiden valmistelut.

PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU

Porin taidemuseon tietopalveluun kuuluvat museon arkisto- ja kirjastotoiminnot. Sisällöllisesti oman kokonaisuutensa muodostaa Satakuntaan liittyvä kirjasto- ja arkistoaineisto, jonka kartuttaminen on osa taidemuseon roolia Satakunnan aluetaidemuseona.

Kirjasto

Porin taidemuseon kirjasto on luonteeltaan käsikirjasto ja erikoiskirjasto (taidekirjasto), joka on myös museoyleisön käytettävissä. Kirjaston painopistealueena on kotimainen ja kansainvälinen nykyaide sekä osittain moderni taide.

Kirjaston ensisijaisena kohdealueena on museotoiminta, kuvataide, arkkitehtuuri, taideteollisuus ja valokuvaus sekä kulttuurihistoria. Kirjaston kokoelmiin kootaan kuvataidenäyttelyihin liittyviä julkaisuja, näyttelyluetteloita, esitteitä sekä eri museoiden ja taidejärjestöjen vuosikertomuksia.

Kirjaston aineisto on järjestetty UDK-luokituksen mukaan. Aineiston hankintakirjauksessa käytetään kirjamuotoisella aineistolla, näyttelyjulkaisuilla ja kausijulkaisuilla kullakin omaa hankintaluetteloa. Luetteloinnissa noudatetaan "Suomalaiset luettelointisäännöt" -ohjeistoa. Lehtileikekokoelman tietojensiirtoa ATK:lle jatkettiin kertomusvuoden aikana.

Vuoden 2003 aikana kirjoja hankittiin tai saatiin lahjoituksina yhteensä 151 kappaletta. Vuoden päättyessä kirjallisuutta oli 2507 nidettä. Näyttelyjulkaisuja ostettiin, saatiin lahjoituksina tai vaihtoen yhteensä 97 kappaletta. Vuoden päättyessä näyttelyjulkaisuja oli yhteensä 5690. Kirjastoa on kehitetty erikoiskirjastona suuren yleisön suuntaan, vaikkakin palvelukyky on kärsinyt sekä tilan että vakituisen henkilöstön puutteesta. Kertomusvuoden aikana museoon tilattiin seuraavat kulttuuri-, kuvataide- ja museoalan aikakauslehdet:

- Aperture, USA
- Arkkitehti, Suomi
- Art in America, USA
- Art Monthly, Englanti
- Artforum, USA
- Art Press, Ranska
- Contemporary, Englanti
- Flash Art, Italia
- Frieze, Englanti
- The Journal of Aesthetics and Art Criticism, USA
- Katalog, Tanska
- Kritiikin Uutiset, Suomi
- Kulttuuritutkimus/Jyväskylän yliopisto, Suomi
- Kunst, Eesti
- Kunstforum International, Saksa
- Musta taide, Suomi
- Niin & Näin, Suomi
- Nordisk Museologi, Ruotsi
- NU - The Nordic Art Review, Ruotsi
- October, USA
- Parkett, Sveitsi
- Synteesi, Suomi
- Taide, Suomi
- Third text, Englanti

- Tiede ja edistys, Suomi
- Visio, Suomi

Kertomusvuoden aikana museoon tulivat vapaakappaleina seuraavat lehdet:

- Arsis/Taiteen keskustoimikunta
- Arttu
- Eko-asiaa, Riihimäki
- Frame News, Helsinki
- Holland Horizon, Hollanti
- Icom news/Bulletin of the international council of museums
- Julius, Helsinki
- Julkaisu-uutiset, Helsinki
- Karhunpalvelus, Pori
- Keva, Helsinki
- Kiasma-lehti
- Kirjakellari, Tyrvään kirjakauppa Oy
- Kulttuurihaitari, Turku
- Musees d'Art et d'Histoire Geneve, Sveitsi
- Museo
- Passage, Sveitsi
- Rumputus, Oulun kaupungin tiedote
- Stylus, Taidekasvatuslehti
- Taiteen maailma
- Taiteilija, Suomen Taiteilijaseura
- Tapiola-antikvariaatti

Sanomalehdet, joista arkistoitiin museon toimialaan liittyen museo- ja kuvataidetahtumia käsittelevät kirjoitukset:

- Aamulehti
- Helsingin Sanomat
- Lalli
- Satakunnan Kansa
- Satakunnan Työ
- Uusi Aika

Tilattujen lehtien lisäksi museoon tuli kertomusvuonna runsaasti eri laitosten ja museoiden tiedotteita sekä yksittäiskappaleina eri aikakauslehtiä.

Arkisto

Porin taidemuseon tutkimusarkisto on ollut sijoitettuna taidemuseossa useaan erilliseen paikkaan. Kertomusvuonna käynnistettiin tutkimusarkiston uusien tilojen järjestäminen taidemuseorakennuksen itäpäätyyn entiseltä kahvioilta vuonna 2000 vapautuneisiin tiloihin. Tarkoituksena on parantaa taidemuseon yleisöpalvelukykyä järjestämällä arkiston yhteyteen tutkijahuone vierailevien tutkijoiden sekä taidehistoriallisesta dokumenttiaineistosta kiinnostuneiden asiakkaitten käyttöön.

Loppuvuodesta 2003 arkistoon siirrettiin maakunnallisen taiteen dokumentoinnin yhteydessä syntyneitä aineistoa.

Porin taidemuseolla oli kertomusvuoden päättyessä seuraavat erilliset arkistot:

- Porin taidemuseon virka-arkisto.
- Taidevintin arkisto, 1964-1977. Sulo A. Savo. Lahjoitettu 1977.
- Toimittaja Arvo Mäen arkisto. Porin kaupungin kuvataidelautakunnan toiminnasta ja kuvataide-elämästä yleensä. Lahjoitettu 1980.
- Taiteilija Olavi Jalkasen arkisto. Lehtileikkeitä, muotokuvatuotannon aineistoa, mainoksia. Mainokset on suunniteltu pääasiassa Friitalan nahkatehtaalle. Lahjoittanut taiteilijan tytär Liisa Jalkanen, 1982.
- Porin Taidemuseon Kannatusyhdistys ry:n arkisto. Matti Taipale, "Jussi Pohjonen, kuvanveistäjä ja muotokuvamaalari". Lahjoitettu 1983.
- Täydennys Arvo Mäen arkistoon. 581 mustavalkoista valokuvanegatiivia ja lehtileikkeitä, 1958-1979. Lahjoitettu 1984.
- Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistyksen osa-arkisto. Taiteilija Olavi Jalkasen tuotannon inventointi. Lahjoitettu 1984.
- Apteekkari Leena Särmän arkisto. Georg Nordenswan, "Bildkonsten", 1903. Lehtiä ja lehtileikkeitä vuosilta 1927-1934. Lahjoittanut Jarmo Särämä, 1985.
- Hemmi Koivuniemen arkisto. Lehtileikkeitä vuosilta 1948-1958 ja 1958-, sekä lisäyksiä aikaisemmilta vuosilta.
- Immo Tuomisen arkisto, lehtileikkeitä vuosilta 1962-1980. Immo Tuomisen käsikirjoituksia, 1982.
- Taidemuseotoimikunnan arkisto. Vuonna 1966 asetetun taidemuseotoimikunnan pöytäkirjat. Liitteinä vihkiäispuhe, lausuntoja ja kirjeenvaihtoa. Koonnut toimikunnan sihteeri, apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä. Lahjoitettu 1989.
- Porin Työväen Kuvataiteen Ystävät ry:n arkisto vuosilta 1951-1987. Lehtileikkeitä, näyttelyluetteloita, valokuvia. Lahjoittanut Arvo Mäki.
- Taiteilijaseura Nyten arkisto vuosilta 1987-2001. Lehtileikkeitä, esitteitä, valokuvia, videoita. Arkistoaineisto dokumentoitiin taidemuseon toimesta kesällä 2001.

Kertomusvuoden aikana arkisto- ja kirjastoaineistoa ovat lahjoittaneet lukuisat ulkomaiset ja kotimaiset taiteilijat, järjestöt, museot, yksityiset henkilöt ja yhteisöt.

Kuva-arkisto

Porin taidemuseon kuva-arkistossa oli kertomusvuoden päättyessä 72.075 valokuvaa. Kuvatallennekokoelma käsittää negatiivikokoelman, mustavalkoiset ja värikuvat sekä diapositiivit. Pääosa materiaalista on kuvattu suurikokoiselle dialle (6x7 cm, 9x12 cm, 4x5").

Kuvamateriaaliin liittyen museo ylläpitää tietokantaa, jonne vuodesta 1992 lähtien on talletettu yli 46 500 valokuvan tiedot. Tietokanta on taidemuseon toimesta räätälöity ohjelma, jonka palvelukyky ja käytettävyys ei ole kaikilta osin ajan tasalla. Kuva-arkistoa ylläpidetään tilapäistyövoiman varassa.

Kuva-arkistoa kartutettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 37 päänumerolla, jotka sisälsivät 4151 yksittäistä kuvaa ja negatiivia. Museossa järjestetyt vaihtuvat näyttelyt sekä tärkeimmät tapahtumat kuvattiin, minkä lisäksi taidekokoelmien mustavalko- ja värikuvausta jatkettiin. Aineiston tuotanto on nivelletty osaksi näyttely- ja dokumentointityötä.

Digitaalinen tallennus ja arkistot

Siirtyminen digitaalisen kuvan käyttöön muuttaa valokuvaukseen liittyviä arkistokäytäntöjä huomattavasti. Taidemuseo käynnisti kertomusvuonna digitaalisen tallennuksen ja arkistoinnin edellyttämät rakenteelliset muutostyöt museon sisäisen tietoverkon osalta.

NÄYTTELYTOIMINTA

Porin taidemuseon vuoden 2003 näyttelyohjelma rakentui kahdelle osin lomittaiselle ja sisäkkäiselle teemalle. Nämä olivat TILA ja MODERNISMIN TRADITIO, joita molempia tarkasteltiin kummankin omilla, sisäänrakennetuilla ehdoilla sekä saman aikaisesti ulkopuolisen näkökulmaa hyödyntäen. Tila ja ympäristö historiallisena ilmiönä, tulkintoja synnyttävänä ja tulkinnan kohteena, omien kokemusten peilinä tai muistojen kiinnityspintana tuli esille monin tavoin. Modernismin utopia, sen sovellukset ja taiteelliset tulkinnat saivat sekä puolustajansa että kriitikkonsa ja uudelleentulkitsijansa.

-19.01.

HALLI

TULKINTOJA PORIN TAIDEMUSEON KOKOELMISTA

Näyttely toimi johdatuksena aikamme kerrokselliseen ja monitulkintaiseen taiteeseen haastaen katsojan leikkiin, jonka tarkoituksena oli tiedostaa katsojan rooli katsojana ja museon rooli näytteilleasettajana. Mukana olivat mm. Julien Collieux, Susanne Gottberg, Kalle Hamm, Päivi Jokinen, Ismo Kajander, Markku Keränen, Henry Merimaa, Olli Miettinen, Kimmo Sarje ja Teemu Saukkonen.

-19.01. SIIPI

KALERVO PALSAN: MINUN GETSEMANE

Porin taidemuseon näyttelyssä oli esillä otos Palsan laajasta tuotannosta. Valittu kokonaisuus mukaili taiteilijan omaa tapaa esitellä rinnatusten hyvin erilaisia aiheita, erilaisin tekniikoin ja tyylein toteutettuina. Palsan taiteessa väkivallan, seksuaalisuuden ja kuoleman tematiikka punoutuivat yhteen moninaisin säikein. Provokatiivisenkin ihmiskuvauksen lisäksi Palsan tuotanto käsittää asetelmia ja maisemakuvauksia sekä lukuisia muotokuvia hänestä itsestään ja läheisistään. Toistuva teema Palsan tuotannossa olivat myös kuvat hänen ateljeensa sisätiloista ja näyttämölliset interiörökuvat, jotka kuvaavat 'sisäistä maisemaa'. Porin taidemuseon ja Nykytaiteen museo Kiasman tuottama näyttely.

05.02. - 30.03.

HALLI, SIIPI

AERNOUT MIK

Hollantilainen kuvanveistäjä ja videotaiteilija Aernout Mik (s.1962) kuuluu nykyvideon keskeisimpiin edustajiin. Mik luo videoinstallaatioita, jotka tutkivat sosiaalisten tilanteiden dynamiikkaa, käyttäytymisen malleja ja todellisuuden kerroksellisuutta. Porin taidemuseon toteutetussa näyttelyssä oli mukana neljä laajaa videoinstallaatioita: Reversal Room (2001), Middlemen (2001) sekä hänen uusimmat teoksensa Flock (2002) ja Park (2002). Flockin olivat yhteistyössä tuottaneet Fundación Joan Miro, Barcelona; F.R.A.C., Reims; Porin taidemuseo, The Project, New York; ja Galerie Carlier/Gebauer, Berlin.

05.02.-23.03.

PROJEKTIHUONE

EILA MINKKINEN: PROFIIILI

Porin taidemuseon projektihuoneeseen toteutetun **Profiili** näyttelyn veistosten työstämisessä Eila Minkkinen käytti uutta itse kehittämäänsä kuparin muotoilutekniikkaa, jossa ohuita sileitä kuparilevyjä taitettiin kahtia "profiileiksi" ja juotettiin toisiinsa. Teokset ovat konstruktivisia, vaikka niiden lähtökohtana ovat olleet erilaiset luonnonmuodot mm. siemenet, kävyt ja kodat sekä mikroskooppikuvat eri eliölajeista.

04.04.-25.05.

HALLI, SIIPI, PROJEKTIHUONE

KIMMO SARJE: MONTAASIN FILOSOFIA, FILOSOFIAN MONTAASI

Montaasi on rinnastusten ja leikkausten taidetta. Se on metodi, joka sekä kyseenalaistaa että rakentaa merkityksiä. Jo parin vuosikymmenen ajan montaasi on ollut Kimmo Sarjen (s. 1951) käsitteellisen taiteen lähtökohta. Toïssään hän on tarkastellut erityisesti modernismin ja totalitarismin kysymyksiä. Häntä ovat kiinnostaneet sekä leninismi ja venäläinen avantgardismi että Alvar Aallon orgaaninen muotoilu. Sarje on konstruoinut montaasisarjan myös varhaisen suomalaisen rationalistin Sigurd Frosteruksen estetiikasta. Valokuvissaan Sarje on kiinnittänyt huomiota kansallissosialistisen monumentaaliarkkitehtuurin ja maya-intiaanien temppeleiden hämmentäviin yhdenmukaisuuksiin. Kyselevä filosofinen näkökulma luo yhtenäisyyttä Sarjen taiteen ilmaisutapojen moninaisuuteen.

30.05.-24.08.

HALLI, SIIPI, PROJEKTIHUONE

MAIRE GULLICHSENIN TAIDESÄÄTIÖN KOKOELMAT

“Taisi olla Okkonen, joka kirjoitti, että olemme hulluja. Hän luonnehti modernia taidetta bolshevikkitaiteeksi eikä voinut sitä hyväksyä.” Näin totesi Maire Gullichsen, modernin taiteen ja kulttuurin merkittävin sanansaattajamme muistellessaan vuonna 1939 Helsingin taidehallissa järjestetyn ranskalaisen taiteen näyttelyn vastaanottoa. Porin taidemuseoon talletettu Maire Gullichsenin taidesäätïön kokoelma rakentaa mielenkiintoisen kaaren maamme modernismin kehityksestä ja konkretistisen taiteen läpimurrosta. Kokoelman teoksissa heijastuu usko universaalin taiteen mahdollisuuteen ja älyn merkitykseen kokemuksen rinnalla. Näyttelyn työt tutkivat muodon ja rakenteen välisiä suhteita, pohtivat havainnon luonnetta ja väriteoreettisia kysymyksiä. Näyttely toteutettiin yhteistyössä Maire Gullichsenin taidesäätïön ja Maire-säätïön kanssa.

03.09. - 23.11.

HALLI

MARJA KANERVO: NO NAME

Suomalaisen tila- ja installaatiotaiteen uranuurtajiin kuuluva kuvataiteilija Marja Kanervo (s.1958) on viime vuosina tehnyt useita tiettyyn paikkaan sidoksissa olevia (site-specific) teoksia. Hän työstää maalattua ja valmiiksi käsiteltyä pintaa, mutta tuhoamalla sen; raaputtamalla ja kaivamalla esiin kätkeytyjä pintoja ja kerroksia. Kanervon teokset paljastavat rakennuksen muistin ja eri aikatasot tulevat samanaikaisesti läsnäoleviksi.

Porin taidemuseoon toteutetussa teoksessa Kanervo muutti julkisen tilan koskemattomuutta aggressiivisesti poraamalla seinään monumentaaliset kirjaimet NO NAME. Nähtäville jäivät myös prosessin jäljet; leikkauspöly ja alkuperäisestä yhteydestään irrotetut suojamuovien kappaleet. Arkkitehtuuriin kantaa ottamalla ja vanhojen historiaa sisältävien talojen rakenteita muokkaamalla Kanervo ottaa esiin menneen elämän jälkiä ja avaa uusia näkökulmia. Kun alta paljastuu “viimeistelemätön” pinta, joka sekin tulee aikanaan peitettyksi sekä näin ollen jälleen “valmiiksi”, liittyvät teokset osaksi alkuperäisiin seinärakenteisiin kätkeytyvää historiaa. Tai kuten Porin taidemuseon hallissa näyttelyn jälkeen osaksi taidemuseon näyttelyhistoriaa.

03.09.- 23.11.

SIIPI

SAARA EKSTRÖM: MNEMONIC

Saara Ekström (s. 1965) on tunnettu orgaanisista materiaaleista tehdyistä teoksistaan. Uusimmassa Porin taidemuseota varten valmistetussa näyttelyssään hän liitti mukaan ajan ja muistot, kaukaisesti omat lapsuusmuistonsa kesämökillä. Näyttelyn nimi Mnemonic tarkoitti kirjainkuviota, ajatus- tai assosiaatioketjua, joka auttaa ihmistä jonkin tietyn asian muistamisessa.

Näyttelyssä oli esillä psykologian assosiaatiotesteistä tuttuja Rorschachin läiskän tyyppisiä kasvi-, lintu- ja lentokone kuvioisia teippitarroin toteutettuja tapettiornamentteja. Samantyyppisiä ornamentillisia tahroja hän oli tehnyt myös maidolla ja kahvilla erilaisille pinnoille: pöydille, tuoleille ja lattialle. Nämä näyttelyssä valokuviksi muotonsa saaneet teokset syntyivät Ekströmin keväisellä parin kuukauden pituisella Rooman matkalla. Niin maitovalokuvia kuin kahta näyttelyssä ollutta maitovideoa leimasi hetkellisyys: läikän poispyyhittävyys vertautui maidon symboliarvoon elämän ensimmäisenä ravintona.

03.09.- 23.11.

PROJEKTIHUONE

FLIP. Taskukokoisia tarinoita.

Flip-book eli pläräyskirja on useimmille tuttu esielokuvallinen media. Kun päällekkäin niputettuja animaatiolehtiä plärätään, syntyy vaikutelma liikkuvasta kuvasta. Periaate on sama kuin elokuvassa ja perustuu silmän jälkikuvailmiöön. Porin taidemuseo kutsui kolme taiteilijaa – Johanna Antinkaapon, Adrienne Gallinarin ja Jenni Ropen – toteuttamaan omat pläräyskirjansa. Kirjat toimivat malleina työpajalle, jossa opiskellaan vastaavan animaation tekemistä. Myös taiteilijat osallistuivat työpajan toimintaan.

05.12. - 22.02.04

HALLI

JANET CARDIFF: 40-OSAINE MOTETTI

Kanadalaisen Janet Cardiffin monumentaalinen teos 'Forty-Part Motet' (2001) pohjautuu renessanssisäveltäjä Thomas Tallisin kuoroteokseen 'Spem in Alium'. Installaatiossa 40-osaisen kuoron jokainen ääni on nauhoitettu erillisenä raitana ja toistuu omasta kaiuttimestaan. Cardiffin teokset yhdistävät ääntä ja liikettä tilaan. Tilassa liikkuvalla katsojalla/kuuntelijalla on usein tärkeä rooli teosten aktivoimisessa. Forty-Part Motet –teos muodosti ääniveistoksen, jonka yleisö koki fyysisesti liikkumalla teoksen keskellä ja ympärillä.

05.12.-15.02.04

SIIPi

KOOS BREUKEL: SUKUPOLVI

Hollantilainen valokuvaaja Koos Breukel (s. 1962) työstää laajaa mustavalkoisten valokuvamuotokuvien sarjaa oman sukupolvensa ihmisistä. Hän on myös muotokuvannut kahta läheistä ystävänsä kymmenen viime vuoden aikana. Nämä kaksi projektia yhdistyivät näyttelyksi, jonka on tuottanut Nederlands Fotomuseum Rotterdamista. Näyttely oli osa viiden Visual Community Network –projektiin kuuluvan museon näyttelyvaihtoyhteistyötä, joka saa tukea EU:n Kulttuuri 2000 -ohjelmasta.

05.12. - 22.02.04

PROJEKTIHUONE

ANITA CHRISTOFFERSSON: MINÄ EN HALUA

Tekstiilitaiteilijana uransa aloittanut ruotsalainen Anita Christoffersson (s. 1943) käsittelee ihmisen sisimpiä ja usein syrjään työnnettyjä tunteita kuten surua, yksinäisyyttä ja riittämättömyyttä, mutta myös positiivisia ajatuksia. Nämä hän yhdistää muistin, identiteetin ja yksityisyyden kysymyksiin. Näyttelyssä keskeisenä elementtinä oli lattialle levittäytyvä installaatio, joka koostui lehdistä leikatuihin sanoista. Itsesääliä ja itseinhoo kuvaavista ilmauksista kuten "En halua", "Vihaan itseäni", "Sinun pitäisi" jokainen pystyi lukiessaan muodostamaan omia tarinoita.

Maakunnalliset näyttelyt ja muut näyttelyt

Porin taidemuseon maakunnallinen näyttelytoiminta rakentuu usean maakunnallisen, osin lakisääteisen roolin varaan. Porin taidemuseo toimii Satakunnan aluetaidemuseona. Aluetaidemuseojärjestelmä on määritelty museolaissa ja -asetuksessa. (museolaki, 729/1992, museoasetus 1312/1992)

Opetusministeriö valitsi *Porin lastenkulttuurikeskuksen* yhdeksi vuonna 2003 perustetun valtakunnallisen lastenkulttuurikeskusten verkoston - *TAIKALAMPPU* - kuudesta jäsenestä. Ministeriön Porin lastenkulttuurikeskukselle määritellyt tehtävät ovat osin maakunnallisia, osin valtakunnallisia. Porin lastenkulttuurikeskus / Satakunnan lastenkulttuuriverkosto toimii hallinnollisesti Porin taidemuseon alaisuudessa.

Porin taidemuseon maakuntaan suuntautuvat pedagogiset ja näyttelypalvelut on soveltuvin osin integroitu yhteen sateenvarjoperiaatteella toimivan lastenkulttuurikeskuksen sekä Satakunnan taidetoimikunnan käynnistämien projektien kanssa, mikä on osoittautunut tehokkaaksi ja monin tavoin hedelmälliseksi ratkaisuksi.

Kimmo Sarjen *Montaasin filosofia, filosofian montaasi*
Euran kirjaston näyttelytilat 01.-20.07.

Tuo oli tuoli -näyttely
Porin Sampotalon sisäpiha 11.02.-12.03.

Lelu I ja Lelu II
Porin rautatieasema ja linja-autoasema 18.12.2003-21.01.2004

Pellompi pelto
14.06. Silmän ja korvan maisemat –seminaari, Porin taidemuseo
05.-08.08. Kansainvälinen ympäristöestetiikan konferenssi, Hämeen Ammattikorkeakoulu, Lepaa
01.10.-20.10. Porin kaupunginkirjaston lasten ja nuorten osasto, Pori
22.10. Nykytaide ja museot –seminaari, Porin taidemuseo
17.11.-24.11. Porin yliopistokeskus, Pori
09.12.2003-04.01.2004 Merikarvian kirjasto, Merikarvia

Kaupunkikuvia
21.05.-31.12. Porin taidemuseo
28.10-16.11. Pohjoinen valokuvakeskus, Kummigalleria, Oulu

Kiehkuraminttu
17.11.-23.12.2003 Kulttuuritalo Annankatu 6, Pori

Leikkipaikka
05.12.-14.12. 2003 Mäntyluodon koulu, Pori

PORIGINAL GALLERIA

Porin taidemuseolla on ollut vuodesta 1984 vaihtuvia näyttelyitä varten käytössä galleriatila, joka sijaitsee Kokemäenjoen rannalla, entisessä suolamakasiinissa, Eteläranta 6:ssa, aivan taidemuseon välittömässä läheisyydessä. Rakennus on kaunis uusrenessanssityylinen kiinteistö, joka on rakennettu arkkitehti *F.J. Lindströmin* vuonna 1885 signeeraamien piirustusten mukaan.

Poriginal galleria täydentää Porin taidemuseon tarjoamia palveluja merkittäväällä tavalla. Kaksikerroksinen galleriarakennus tarjoaa näyttelytilaa 235 m², mikä mahdollistaa kahden näyttelyn järjestämisen samanaikaisesti. Poriginal on ikkuna kotimaiseen ja osin kansainväliseenkin ajankohtaiseen taiteeseen. Galleria mahdollistaa maakunnan omien taiteilijoiden sekä nuorten lahjakkaiden, vasta läpimurtoaan tekemässä olevien tekijöiden esittelyn.

Poriginal on saavuttanut vahvan aseman suomalaisten gallerioiden joukossa, mistä kertoo mm. se, että korkeatasoisista näyttelyhakemuksista vain osa voidaan hyväksyä ja tilaa hakevat taiteilijat eri puolilta Suomea. Poriginal gallerian ohjelma päätetään vuosittain koko näyttelykaudeksi. Näyttelyohjelman vahvistaa Porin kaupungin kulttuurilautakunta, joka myöntää näyttelyajat hakemusten perusteella.

Gallerian toiminnasta ja käytännön järjestelyistä on vastannut gallerianhoitaja Tuula Hölsö.

Poriginal galleriassa järjestettiin seuraavat näyttelyt vuoden 2003 aikana:

04.01. - 21.01.	Jan Eerala, Pori, <i>valokuvia</i> Jyrki Portin, Kokkola, <i>valokuvia</i>
25.01.- 11.02.	Rauman Taiteilijaseura <i>maalauksia, grafiikkaa, veistoksia</i>
15.02. - 04.03.	Ilkka Väätti, Tampere, <i>grafiikkaa</i>
08.03. - 25.03.	Elina ja Lars Rebers, Uusikaarlepyy, <i>valokuvia</i> Ari Koivisto, Pori, <i>maalauksia</i>
29.03. - 15.04.	Seppo Saves, Vantaa, <i>valokuvia</i>
17.04. - 06.05.	<i>Palasia</i> -näyttely Elina Försti, Alajärvi, <i>öljymaalauksia</i> Tapani Hyypiä, Helsinki, <i>öljymaalauksia</i> Eeva Kokki, Helsinki, <i>tilateoksia</i> Aila Leppikangas, Helsinki, <i>öljymaalauksia</i>

- 10.05. - 27.05. *Porin Taidekoulun IV. vuosikurssin lopputyönäyttely*
 Vera Joukovskaia, *maalauksia*
 Kati Korkala, *maalauksia*
 Maria Liitola, *maalauksia*
 Henna-Maaria Mäkimartti, *maalauksia*
 Linda Silvan, *grafiikkaa*
- 31.05. - 22.06. Elina Hannula, Kauhajoki ja Tea Tuovila, Kankaanpää,
 grafiikkaa
- 26.07. - 12.08. Jalo Porkkala, Noormarkku,
valokuvia
 Johanna Antinkaapo ja Hannele Kinnunen, Turku,
 grafiikkaa
- 16.08. - 02.09. Taitelijaryhmä: Antti Oikarinen, Emma Kyllönen ja Tero Simonen, Helsinki,
 veistoksia ja tilateoksia
- 06.09. - 23.09. Esko Railo, Pori,
 grafiikkaa ja veistoksia
- 27.09. - 14.10. Porin Saskiat ry:n stipendiaattinäyttely:
 Kirsi Jaakkola, Kankaanpää,
maalauksia
 Jaana Liukkonen, Jurva ja Elina Sillanpää, Pori,
Seinää ja tekstiiliä
- 18.10. - 04.11. Tiina Marjeta, Imatra,
maalauksia
 Susanna Seriola-Vesa, Tampere,
maalauksia
- 08.11. - 25.11. Sirpa Perä, Tampere ja Niina Kestilä, Kajaani,
tilateoksia ja maalauksia
- 29.11.- 28.12. Maija Kantanen, Rauma,
keramiikkaa
 Kirsi Backman, Rauma,
keramiikkaa

VCN - VISUAL COMMUNITY NETWORK -PROJEKTI 2002-2005

Porin taidemuseo haki yhdessä neljän muun eurooppalaisen museon kanssa Euroopan komission *KULTTUURI 2000* -ohjelmasta suoraa rahoitusta projektiin, jonka työnimenä on *VCN Visual Community Network / Producing and communicating visual art within European museum communities*.

(*CULTURE 2000 / Action 2: Cultural cooperation agreements*.)

Kulttuurivuoropuhelun ja Euroopan kansojen kulttuurin ja historian keskinäisen tuntemuksen edistäminen.)

Hankkeelle saatiin myönteinen rahoituspäätös 19.08.2002. Virallisesti projekti käynnistyi huhtikuussa 2002, jolloin projektianomus jätettiin EU:lle. Projekti päättyy maaliskuussa 2005. Projektin budjetoidut kokonaiskustannukset ovat 1'508'201,66 euroa, mille summalle KULTTUURI 2000-ohjelma myönsi tukea 838.201,66 euroa. Kullekin museolle ohjautuva tuki on koko kauden osalta 90'000 euroa, mikä merkitsee vuosittaista 30'000 euron suoraa tukea.

Porin taidemuseon VCN-yhteistyökumppanit ovat:

BALTIC The Centre for Contemporary Art, Gatesheadista Englannista,

Bergen Kunstmuseum, Bergenistä Norjasta,

Nederlands Foto Instituut, Rotterdamista Hollannista,

BildMuseet, Umeåsta Ruotsista.

Projektin päävastuu on BildMuseetilla.

VCN -projektin puitteissa jokainen museo tuottaa yhden näyttelyn, joka esitellään vähintään kahdessa muussa projektiin osallistuvassa museossa vuoteen 2005 mennessä. Porin taidemuseon osalta VCN Visual Community Network -projektin näyttelyt nivelletään osaksi museon omaan näyttelyohjelmaa, minkä myötä projektin omarahoitusosuus on varattu museon talousarvioon. Näyttelyiden rinnalla VCN-hanke rakentaa monitasoista museoammattillista yhteistyötä projektiin kuuluvien sekä laajemmin eurooppalaisten museoiden välille. Projektin ohjelmaan kuuluvat kansainväliset seminaarit, museo-pedagogiikan kehittäminen sekä yhteistyöverkostojen ja keskinäisen vuorovaikutuksen tiivistäminen. Erityistä huomiota kiinnitetään kansainväliseen tiedottamiseen.

Näyttelyt

Koos Breukel, *Sukupolvi*

Porin taidemuseon yhdessä Nederlands Fotomuseumin kanssa järjestämä hollantilaisen valokuvaajan Koos Breukelin näyttely. 05.12.2003-15.02.2004

Seminaarit ja museoiden välinen yhteistyö

CONTEMPORARY ART IN MUSEUMS / Art Education and Local Cultural politics - NYKYTAIDE JA MUSEO 22.10.2003. Pori.

Porin taidemuseo toteutti yhdessä VCN-museoiden kanssa kansainvälisen CONTEMPORARY ART IN MUSEUMS / Art Education and Local Cultural politics - NYKYTAIDE JA MUSEO -seminaarin Porissa. Seminaarin yhteydessä käsiteltiin kulttuurilaitosten ja nykytaiteen yhteisösuhteita, laitoksille asetettuja odotuksia sekä museopedagogiikan uusia mahdollisuuksia. Seminaarissa luennoivat *Emma Thomas* museolehtori, *BALTIC - The Centre for Contemporary Art*, *Naomi Boas* museolehtori, *Nederlands Fotomuseum*, Rotterdam, Norjan lastenkulttuuriverkostosta *Monica Håkansson* Special Consultant, Den Kulturelle Skolesekken, Bergen, *Tiina Valpola* Project Coordinator / Industrial Heritage Platform, Helsinki, *Lisa Lundström* museolehtori ja *Maria Berg* museolehtori, *Bildmuseet*, Umeå sekä *Tuomas Nevanlinna* Kriittinen korkeakoulu, Helsinki.

Tiedotus

VCN -projektin yhteiset eurooppalaiset internetsivut esittelevät monipuolisesti hankkeen eri projekteja ja ajankohtaisia tapahtumia. Sivu löytyvät osoitteesta: <http://www.visualcommunitynetwork.com/> CONTEMPORARY ART IN MUSEUMS -seminaarista on valmisteilla julkaisu, joka ilmestyy 2004.

MUSEO JA YLEISÖ

Aukioloajat

Vuoden 2003 aikana taidemuseo oli avoinna yleisölle 305 päivää. Päivittäin museo on ollut auki kello 11.00 - 18.00, minkä lisäksi keskiviikkoisin on ollut pidennetty aukioloaika kello 20.00:een. Maanantaisin museo on ollut suljettu. Aamuisin ennen varsinaista aukioloaikaa sekä sopimuksen mukaan maanantaisin museossa ovat vierailleet sekä koululuokat että päivähoidon ja arkkitehtuurin työpajan lapsiryhmät. Näyttelyjä vaihdettaessa museo tai sen osa on ollut tilapäisesti suljettuna 1-4 päivää.

Kävijät

Vuoden 2003 kokonaiskävijämäärä oli yhteensä 27.921 henkilöä. Lisäksi museossa on järjestetty lukuisia yleisötilaisuuksia, joiden osallistujat eivät sisälly edellä mainittuun lukemaan. Käynnit on tilastoitu päivittäin. Pedagogista toimintaa lukuun ottamatta museovierailut ovat kautta vuoden keskittyneet selvästi viikonloppuihin, lauantaihin ja sunnuntaihin. Suosituksi on myös tullut keskiviikon pidennetty aukioloaika opastuksineen ja tapahtumineen. Museoasiakkaat jakaantuivat vuonna 2003 kuukausittain seuraavasti:

tammikuu	1853
helmikuu	1682
maaliskuu	2174
huhtikuu	1888
toukokuu	2283
kesäkuu	1414
heinäkuu	2866
elokuu	2078
syyskuu	3133
lokakuu	3095
marraskuu	2521
joulukuu	2934

Avajaistilaisuudet, esitelmät, esittelyt ja tapahtumat

Jokaisen näyttelyn yhteydessä järjestettiin tiedotustilaisuus sekä näyttelyn avajaiset. Suurelle yleisölle suunnatut näyttelyesittelyt olivat keskiviikkoisin kello 18.00. Tilaisuuteen oli vapaa pääsy. Kunkin näyttelyn yhteydessä järjestettiin myös ilmainen yleisöopastus eläkeläisille, ns. seniorien suunnistus nykytaiteeseen.

Esitelmät, performanssit ja tapahtumat:

- 04.02. Järjestettiin tiedotustilaisuus vuoden 2003 näyttelyistä Porin koululaitoksen opettajille. Taiteilija Eila Minkkinen esitteli Profiili -näyttelyn.
- 05.02. Vs. museonjohtaja Esko Nummelin avasi hollantilaisen *Aernout Mikin* videoinstallaation ja raumalaisen *Eila Minkkisen* Profiili -näyttelyn. Musiikista vastasi huilisti Teemu Huunonen.
- 08.03. Kansainväliseen naistenpäivään liittyen taiteilija Eila Minkkinen esitteli näyttelyään otsikolla *Nainenkaan ei ole seppä syntyessään*.
- 04.04. Kansainvälinen Museoiden kevät –päivänä järjestettiin näyttelyesittelyjä ja museoon oli vapaa sisäänpääsy.
- 09.04. Kimmo Sarjen näyttely *Montaasin filosofia, filosofian montaasi* avautui.
- 11.05. Äitienpäivänä oli vapaa sisäänpääsy äideille.
- 12.-18.05. Vietettiin museoviikkoa. Järjestettiin ohjelmaa, joka sisälsi näyttelyopastuksia, asiantuntija-luennon ja työpajoja. Opastetulla kävelykierroksella tutustuttiin kaupungin julkisiin taideteoksiin sekä kulttuuri-historiallisesti keskeisiin rakennuksiin. Aapo Kustaa Korkea-aho esitti *Aguario trilogia* -performanssin Porin taidemuseon edessä Kokemäenjoen rannassa.
- 31.05. Kaupunginjohtaja Martti Sinisalmi avasi Maire Gullichsenin taidesäätien kokoelmanäyttelyn. Taidesäätien puolesta tilaisuudessa puhui professori Lilli Alanen.
- 14.06. Silmän ja korvan maisemat. Satakunnan Kesäkorkeakoulun luentotilaisuudet järjestettiin taidemuseolla.
- 14.-20.07. Jazz-viikolla taidemuseossa oli pidennetty aukioloaika kello 22 asti ja yleisöopastuksia suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- 03.09. Marja Kanervon *No Name*, Saara Ekströmin *Mnemonic* sekä *Flip // taskukokoisia tarinoita* -näyttelyt avautuivat. Avauksen suoritti vs. museonjohtaja Esko Nummelin.
- 27.-28.09. Porin päivänä järjestettiin näyttelyopastuksia ja taidemuseoon oli vapaa sisäänpääsy.
- 22.10. Toteutettiin *Nykytaide ja museo / Contemporary Art and Museum* -seminaari osana EU:n Kulttuuri 2000 -ohjelmaan kuuluvaa Visual Community Network -projektia.
- 23.11. Taidemuseo järjesti vuosikortin haltijoille mesenaattitapaamisen *Sunnuntai-iltapäivä arkkitehtuurin parissa*. Ohjelmana oli taidemuseon vuoden 2004 näyttelyiden esittely, dosentti Timo Kohon yleisöluento sekä tutustuminen Villa Maireaan.
- 05.12. Avattiin Janet Cardiffin *ääni-installatio 40-osainen motetti/Forty-Part Motet*, Koos Breukelin valokuvanäyttely *Sukupolvi* sekä Anita Christofferssonin installatio *Minä en halua*. Kuraattori Fritz Giertsberg Nederlands Fotomuseumista ja vs. museonjohtaja Esko Nummelin suorittivat avauksen.

Porin taidemuseon järjestämien tilaisuuksien lisäksi taidemuseon mesenaatit, yhdistykset ja eri yhteisöt ovat aktiivisesti kokoontuneet taidemuseolla järjestäen myös omalta osaltaan lukuisia yleisölle suunnattuja tapahtumia ja kulttuuritilaisuuksia. Erityisen aktiivisesti taidemuseon tarjoamia mahdollisuuksia ovat hyödyntäneet kirjallisuuspiirit.

Mesenaatti- ja vuosikortti

Taidemuseo jatkoi vuonna 1994 käynnistettyä ulospäin suuntautuvaa toiminta- ja tukikampanjaa. Museolla oli edellisten vuosien tavoin käytössä vuosikorttijärjestelmä, jonka avulla tehtiin taidemuseon toimintaa ja palveluja tunnetuksi, rakennettiin kontakteja sekä koottiin yksityishenkilöistä, yhteisöistä ja yrityksistä tukipiiriä museotyön kehittämiseksi.

Mesenaattikortti on suunnattu yrityksille, yhteisöille ja yksityishenkilöille. Sen hinta oli kertomusvuonna 100 euroa. Kortin haltija on oikeutettu vierasryhmineen vapaaseen sisäänpääsyyn kaikkiin Porin taidemuseon näyttelyihin hankintavuoden aikana. Mesenaattikortti tarjoaa uuden muodon yritysten henkilökunnalle tai yhdistysten ja järjestöjen jäsenille kulttuuripainotteiseen virkistystoimintaan. Kuluneen vuoden aikana järjestettiin tällaisten ryhmävierailujen yhteydessä lukuisia museon ja näyttelyiden esittelyjä. Kortin haltijoilla oli myös mahdollisuus järjestää kokouksia museon luentotiloissa. Sekä vuosikortti että mesenaattikortti oikeuttavat 15 % alennukseen museossa myytävistä tuotteista.

Mesenaattikortin lunasti vuoden 2003 aikana 91 yhdistystä, järjestöä tai yksityishenkilöä. Henkilökohtaisen vuosikortin hinta oli 20 euroa, ja sen lunasti vuoden 2003 aikana 90 henkilöä. Vuosikortti oikeutti niinkään ilmaiseen sisäänpääsyyn museon kaikkiin näyttelyihin. Vuosikortin ja mesenaattikortin haltijoille tiedotettiin säännöllisesti taidemuseon näyttelyistä, tapahtumista ja muista palveluista.

JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Vuoden 2003 kausiohjelma ja taidemuseon esite toteutettiin nelivärisenä. Esite oli jaossa tammikuusta lähtien ja sitä levitettiin mm. mesenaatti- ja vuosikorttiverkoston kautta. Kertomusvuoden aikana toimitettiin kunkin näyttelyn yhteydessä näyttelytiedotteet sekä erillisistä tapahtumista esitteet. Jokaisesta näyttelystä järjestettiin tiedotustilaisuus. Taidemuseon internet-sivujen kehittämistä sekä sivujen tunnetuksi tekemistä jatkettiin. Museon kotisivut löytyvät osoitteesta www.poriartmuseum.fi. Taidemuseo hyödynsi myös mm. Porin kaupungin internet-sivujen Uutisia Porista -tiedotuspalstaa.

Taidemuseo julkaisi kuluneen vuoden aikana kahdeksan julkaisua, yhden esitteen, yhden julisteen, yhden videon sekä sarjan postikortteja.

Julkaisut:

MONTAASIN FILOSOFIA, FILOSOFIAN MONTAASI

Suomi-englanti, 348 s., nelivärikuv.

ISBN 951-9355-80-4

Porin taidemuseon julkaisu 62

EMPATHY - BEYOND THE HORIZON

Englanti, 200 s., nelivärikuv.

ISBN 951-9355-81-2

Porin taidemuseon julkaisu 63 / FRAME Publications 21

Johanna Antinkaapo TWIRL

Flip. Taskukokoisia tarinoita /Pocket sized Stories

73 s.

ISBN 951-9355-82-0

Porin taidemuseon julkaisu 64

ADRIANNE GALLINARI

Flip. Taskukokoisia tarinoita/Pocket sized Stories

ISBN 951-9355-83-9

Porin taidemuseon julkaisu 65

Jenni Rope WEDNESDAY

Flip. Taskukokoisia tarinoita /Pocket sized Stories

68 s.

ISBN 951-9355-85-5

Porin taidemuseon julkaisu 66

Saara Ekström MNEMONIC

Suomi-ruotsi-englanti, 64 s.

ISBN 951-9355-85-5

Porin taidemuseon julkaisu 67

Marja Kanervo NO NAME

Suomi-englanti, 35 s.

ISBN 951-9355-86-3

Porin taidemuseon julkaisu 68

Mobiilit ryhmätyöteknologiat museopedagogiikassa.
 Ketamo, H., Haaparanta, H. & Ramstedt-Salonen, M.
 ISBN 952-15-1088-9. ISSN 1459-1324
 Julkaisusarja E – Tampereen teknillinen yliopisto. Porin yksikkö, E2/2003.

Esitteet:

Porin taidemuseo 2003 Pori Art Museum, 10 s. nelivärikuv.

Julisteet:

Koos Breukel-Janet Cardiff

Videot:

OMASMAAILMAS

5 minuuttia.

Omas maailmas on kymmenen ohjelman sarja, jonka käsikirjoittajana ja ohjaajana on *Päivi Setälä*. Sarjan kuvauksista vastaa *Petri Hagner* ja sen leikkaavat Hagner sekä *Minttu Villanen*. Ohjelman tuottaa *Musafilmi / Noora Männistö*.

Dokumenttisarja toteutetaan yhteistyössä Porin taidemuseon, Porin lastenkulttuurikeskuksen ja Satakunnan eri kuntien sosiaalitoimien kanssa.

Ohjelman pilottijakso on tuotettu *Toinen Suomi*-projektin yhteydessä.

Toinen Suomi –projekti on YLE TV 2 Dokumenttiprojektin ja Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus AVEKin yhteisprojekti, jonka tavoitteena on tuottaa laadukkaita dokumentteja tämän päivän Suomesta

MUSEOKAUPPA

Porin taidemuseon museokauppa uudistettiin sekä visuaalisesti että toiminnallisesti muuttamalla kaupan sisustus ja ulkoinen ilme täysin. Kaupan toimintojen tehostamiseen liittyen kalustettiin ja järjestettiin itä-päätyyn kaupan läheisyyden uusi myyntivarasto sekä käynnistettiin varaston kokonaisinventointi.

Museokaupan uudet tuotteet

Museokaupan omien tuotteiden tarkoitus on varainhankinnan ohella tehdä taidemuseon toimintaa tunnetuksi luomalla oma, ainoastaan Porin taidemuseosta saatavilla olevien myyntiartikkeleiden kokonaisuus.

Näyttelyihin liittyen tuotettiin kaksi T-paitaa ja kassi. Museokaupan tuotevalikoiman keramiikkasarja täydentyi kahdella syvällä kulholla. *Taidetta Ympäri ja Ämpäri* -projekti toteutti hanketta dokumentoivan 48-osaisen muistipelin *TUo oli TUOLi*.

Maire Gullichsenin taidesäätien kokoelmista painettiin laaja, 21 teosta esittelevä postikorttisarja.

Museokauppa on toteutettu myös sähköisessä muodossa. Internetin kautta tulevien tilausten määrä on hiljalleen nousussa. Museokaupan sivut löytyvät osoitteesta:

<http://www.pori.fi/art/satakunta/pori/fin/paasivu/kauppaan.html>

ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA

28

Maakunnallinen museotoiminta ja aluetaidemuseoiden verkoston luominen käynnistyivät maassamme 1980-luvun alussa. Tavoitteena oli turvata kulttuuripalveluiden osalta alueellinen tasa-arvo, mihin pyrittiin mm. järjestämällä maakunnallisia kiertonäyttelyitä.

Taiteen ja kulttuurin kentällä tapahtuneet muutokset ovat pioneerikautta seuranneen lähes neljännesvuosisadan mittaisen ajanjakson myötä muokanneet alueellista toimintaa sittemmin yhä enemmän palveluiden kokonaisnäkömyksen suuntaan. Paikallistason kulttuuritoimijoiden aktiivisuus ja osaaminen on maakunnassa kehittynyt selvästi kahden vuosikymmenen aikana. Näyttelytoiminta on aktiivista, minkä myötä aluetaidemuseoiden verkoston painopistettä on ollut mahdollista siirtää mm. dokumentointi- ja tutkimustyöhön sekä yhä enemmän pedagogiseen toimintaan. Aluetaidemuseoiden roolissa on korostunut samalla mahdollisimman korkeatasoisen taiteen esittelyn merkitys. Vahvan profiilin omaava museoyksikkö vetää mukanaan muut maakunnan kuvataidepalveluja tarjoavat laitokset, instituutiot ja toimijat, mikä heijastuu monella tavalla positiivisesti koko alueelle. Yhä enemmän aluetaidemuseo on nähtävä kulttuurin veturina omalla sektorillaan. Yksittäisten palvelumuotojen sijaan kyse on osaamisverkostosta, joka toimii joustavasti, uutta kehittäen ja osaamistaan soveltaen sekä samalla hyödyntäen alueellisia vahvuuksia ja maakunnallisia ominaispiirteitä.

Porin taidemuseo nimitettiin Satakunnan aluetaidemuseoksi 1.5.1982. Opetusministeriön päätöksen mukaisesti museon toimialueeseen kuuluvat vuonna 1980 vahvistetun suunnitelman mukaisesti seuraavat kunnat: Pori, Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää, Kokemäki, Rauma, Eura, Eurajoki, Honkajoki, Jämijärvi, Karvia, Kiikoinen, Kiukainen, Kodisjoki, Kullaa, Köyliö, Lappi Tl., Lavia, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Po-markku, Punkalaidun, Siikainen, Säskylä ja Ulvila. Satakunnan kulttuuripalvelujen verkosto on vahva. Porin taidemuseon rinnalla maakunnassa toimii kolme muuta ammatillisesti hoidettua taidemuseota: *Rauman taidemuseo*, *Lönnströmin taidemuseo* ja *Emil Cedercreutzin museo*. Lisäksi *Kankaanpään kaupungin-museolla* ja *Huittisten museolla* on omat taideosastonsa, joista ensin mainittu harjoittaa myös kuvataiteeseen liittyvää näyttelytoimintaa. Tämä on 1990-luvun alusta lähtien huomioitu sunniteltaessa Porin taidemuseon alueellista toimintaa.

Yhteydet

Aluetaidemuseotoiminnan vakiintuneen tavan mukaan Porin taidemuseo on huolehtinut maakuntaan kohdistuvasta tiedotustoiminnasta sekä tarjonnut tarpeen mukaan kuvataiteeseen, taideteosten käsittelyyn ja säilytykseen sekä näyttelytiloihin liittyvää neuvontatoimintaa. Maakunnallisen vuorovaikutuksen painopiste on kuitenkin kasvavassa määrin ollut eri tyyppisissä, varsin laajoissakin projektihankkeissa, joissa kulttuurilla ja kuvataiteella on oma, näkyvä osuutensa.

JUURET JA SIIVET / Ympäristö ja ympäristökasvatus hyvinvoinnin voimavarana.

Varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen integraatio -projekti.

Porin taidemuseon aloitteesta ja alkuun myös museon vetämänä käynnistyi vuonna 2003 kolmivuotinen Leader + -rahoitteinen pilottihanke, joka on suunnattu päiväkotijäsen- ja ala-asteikäisille lapsille. Projekti tutkii mahdollisuuksia yhdistää eri tyyppisten toimijoiden ja kulttuuri-instituutioiden osaamista hallintokuntarajat ja alueelliset erot ylittävällä ja samalla kustannustehokkaalla tavalla

Juuret ja siivet -yhteistyöverkoston muodostavat Porin taidemuseo aluetaidemuseona, Päivähoidon työpaja. Luvian kunta, peruskoulu ja sosiaalitoimi sekä Porin lastenkulttuurikeskus/Satakunnan lastenkulttuuri-verkosto. Projektin vastuullinen vetäjä on lokakuusta 2003 lähtien ollut Luvia Seur. Juuret ja siivet -projektin kokonaiskustannusarvio on 85'000 euroa

YMPÄRISTÖTAITEESTA MAISEMATUTKIMUKSEEN – KULTTUURIYMPÄRISTÖN MONET KERROKSET.

Tutkimuksen, näyttelytoiminnan ja pedagogiikan integraatioprojekti.

Ympäristötaiteesta maisematutkimukseen käsitti luentoja, verkkonäyttelyn ja kierävän näyttelyn Pellompi Pelto. Projekti toteutettiin yhteistyössä Turun yliopiston *Kulttuurituotannon ja Maisematutkimuksen laitoksen, Taideteollisen korkeakoulun* Porin yksikön (Porin taidekoulu) sekä Satakunnan taidetoimikunna kanssa.

CULTUREX. Experiencing Culture with Mobile Technology.

Tampereen teknillinen Yliopisto. Advanced Multimedia Center. Kevät 2003.

Hakemus EU:n 6. Puiteohjelmaan

Päävastuullinen Tampereen teknillinen Yliopisto. Porin yksikkö. Yhteistyökumppanit: *Oulun yliopisto, Kaunas University of Technology, Liettua, Stichting Bartiméus Accessibility, Hollanti, Codebird Ltd, Suomi, Municipal Museums and Archive of Mechlin, Belgia, Stichting Museon Museum voor het Onderwijs, Hollanti, Porin taidemuseo, Suomi, Lithuanian Folk Museum, Liettua.*

Taidekokoelmien sekä taiteilijoiden tuotannon inventoinnit

Porin taidemuseo asetti 1980-luvulla tavoitteekseen rakentaa dokumentointityölle pohjautuva satakuntalaisen kuvataiteen tietojärjestelmä, joka tukee tarpeen mukaan museon näyttely- ja tutkimustyötä sekä palvelee myös muita käyttäjiä.

Kahdeksankymmentä- ja osin yhdeksänkymmentäluvun kuluessa Porin taidemuseo dokumentoi ja esitteli näyttelyin merkittävimmät satakuntalaiset vanhemman polven taiteilijat. Hanke sivuosi osittain Valtion taidemuseon alaisen Kuvataiteen keskusarkiston 1990-luvulla käynnistämää *Taiteilijaa tapaamassa* -projektia, joka sittemmin on päättynyt. Vuonna 2002 toimintansa aloittanut Valtion taidemuseon Taidemuseoiden kehittämissä KEHYS on käynnistänyt maamme aluetaidemuseoiden kanssa neuvottelut, joiden myötä tullaan määrittelemään kuvataiteen dokumentointiin liittyvät käytännöt ja asetetaan kansalliset tavoitteet: Alueellista dokumentointityötä voitaneen tämän jälkeen kehittää niin, että syntyneet tietovarannot ovat myös valtakunnallisesti käytettävissä. Yhteiniset toimintamentelmät ja yhteinen tekninen sovellusalusta puuttuvat kuitenkin vielä tällä hetkellä, mikä luonnollisesti heijastuu myös tallennus- ja dokumentointityöhön maakunnallisella tasolla.

Porin taidemuseon kahtena edellisenä vuosikymmenenä toteuttamat kokoelmainventoinnit kattavat museon toimialueen kuntien, seurakuntien ja julkisten laitosten taidekokoelmat sekä merkittävimmät yritys- ja yksityiskokoelmat. Painopiste on ollut kuntakokoelmissa. Inventointien yhteydessä syntyneet tietokannat ovat teknisesti vanhentuneet, mikä heijastuu niiden käytettävyyteen niin kauan kuin puuttuu yhteinen valtakunnallinen sovellusympäristö, jonne tiedot voitaisiin mielekkäästi konvertoida.

Kertomusvuonna jatkettiin Porin taidemuseon sisäisten tietojärjestelmien kokonaisuuden uusimista kuvatiedostojen palvelinkoneen ja verkkoyhteyksien osalta sekä jatkettiin digitoidun kuva-aineiston siirtämistä tähän ympäristöön.

Rauman taidemuseon kanssa harjoitettua satakuntalaiseen taiteeseen liittyvää dokumentointi- ja tutkimusyhteistyötä jatkettiin raumalaisen taidemaalarin ja -graafikon *Immo Tuomisen* (1934-1985) näyttely- ja dokumentointiprojektin muodossa mm. digitoimalla taiteilijan tuotantoa.

Maamme teollisen muotoilun ja satakuntalaisen taiteen historiaan liittyen haastateltiin teollinen muotoilija, kuvataidekriitikko *Erkki Linnala*.

Maire Gullichsenin taidekokoelman teosten teostietojen tarkistusta ja aineiston digitointia jatkettiin opetusministeriön myöntämän valtionavustuksen, ns. Myytti-rahoituksen turvin.

Suomen Säästöpankki -kokoelma

Valtion vakuusrahasto hankki vuonna 1994 konkurssiin menneen Suomen Säästöpankin taidekokoelmasta 1500 teosta, jotka pääosin sijoitettiin aluetaidemuseoihin. Porin taidemuseolle osoitettiin kokoelmasta 60 satakuntalaisten pankkien kokoelmiin kuulunutta teosta.

Näyttelytoiminta

Porin taidemuseo tuotti ja välitti 1980-luvulta 1990-luvulle kiertonäyttelyitä oman toimialueensa kuntiin. Sittemmin tilanne on kuitenkin muuttunut. Nykytaiteen nopea kehitys, uudet ongelmanasettelut, taiteen yhä suurempi käsitteellisyys ja sen myötä aineettomuus sekä taideteoksen luonteeseen yhä useammin kuuluva aika ja muutos ovat kysymyksiä, jotka asettavat perinteisen, säilyttävää näkökulmaa korostavan museoajattelun uuteen valoon. Kiertonäyttelytoiminnan riippuvuus helposti pakattavista ja kuljetuksiin soveltuvista taideteoksista voi johtaa toimintaan, joka ei anna taideyleisölle oikeaa kuvaa kulttuurissa tapahtuneista muutoksista. Museon on kyettävä reagoimaan ajan antamiin haasteisiin ja esiteltävä myös nykytaiteen mielenkiintoisia kehityslinjoja.

Porin taidemuseossa voimavarat on keskitetty jo vuosien ajan pakettinäyttelyiden sijaan muutamaisiin räätelöityihin, paikan ehdoilla toteutettuihin näyttelyihin vuosittain. Kiertonäyttelyillä ei ole enää samaa, kulttuuripoliittisesti merkittävää kasvatuksellista roolia kuin 1980-luvulla. Porin taidemuseon osalta tämä kehitys on merkinnyt toiminta-ajattelun uudelleen arvioimista ja yksinkertaisten määrällisten tavoitteiden korvaamista mallilla, jossa keskeisellä sijalla on vaikuttavuus, integraatio ja yhteistyö.

Kertomusvuonna maakunnalliset näyttelyt toteutettiin yhtä lukuunottamatta pedagogisista lähtökohdista ja yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Pellompi pelto

Porin lastenkulttuurikeskuksen/Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa toteutettiin yhteistyössä Pellompi Pelto -näyttely, joka oli osa Satakunnan kesäkorkeakoulun tapahtumia. Kesäkorkeakoulun teemana vuonna 2003 oli Silmän ja korvan maisemat. Näyttely oli esillä seuraavasti:

- 14.06. Silmän ja korvan maisemat –seminaari, Porin taidemuseo
- 05.-08.08. Kansainvälinen ympäristöestetiikan konferenssi, Hämeen Ammattikorkeakoulu, Lepaa
- 01.10.-20.10. Porin kaupunginkirjaston lasten ja nuorten osasto, Pori
- 22.10. Contemporay Art and Museums / Nykytaide ja museot –seminaari, Porin taidemuseo
- 17.11.-24.11. Porin yliopistokeskus, Pori
- 09.12.2003-04.01.2004 Merikarvian kirjasto, Merikarvia

Kimmo Sarje

MONTAASIN FILOSOFIA, FILOSOFIAN MONTAASI

Taiteenteoreetikkona, esseistinä, kuvataide- ja kulttuurikriitikkona tunnettu Kimmo Sarje on meritoitunut myös tutkijana. Sarjen näyttely tarkasteli klassisen ja modernin kuvakieltä jälkimodernista näkökulmasta tutkien symbolien ja merkitysten monimuotoista maailmaa, kuvan kykyä synnyttää mielleyhtymiä ja assosiaatioita. Näyttely oli esillä Eurassa, kirjaston näyttelytilassa 01.07 – 20.07.2003

Diasarjat ja opetusmateriaali

Näyttelytoiminnan ohella Porin taidemuseo on kahden vuosikymmenen ajan tuottanut ja koonnut kuvataidetta esittelevää tai sen ilmiöihin perehdyttävää opetusmateriaalia päiväkotien, koulujen ja erilaisten oppilaitosten käyttöön. Osa aineistosta on lainattavien sarjojen muodossa, osa kootaan kulloisenkin käyttäjän tarpeen mukaan museon kuva-arkistosta. Lainauttoiminnassa on pyritty täydentämään kirjastolaitoksen ja kunnallisten oppimateriaalikeskusten tarjontaa päämääränä niiden harjoittaman massalainauttoiminnan sijaan yksilöllinen, taidehistorian asiantuntemukselle rakentuva palvelu.

Diasarjoja tuottaessa museo ei ole lähtenyt tekemään päällekkäistä työtä kaupallisten valmistajien kanssa. Tuotanto on suurelta osin integroitu yhteen maakunnallisen taiteen dokumentoinnin ja taidemuseon näyttelytoiminnan kanssa, joten itse valmistetun aineiston painopisteet ovat olleet nykytaiteessa ja toisaalta satakuntalaisessa taiteessa. Digitaalitekniikan ja erityisesti internetin kuvapalvelujen myötä tämä toimintamuoto joutunee lähivuosina uudelleen arvioitavaksi. Diapositiivin muodossa olevan oppimateriaalin kysyntä tulee väistämättä heikkenemään. Taidemuseon palveluiden painopiste siirtyy jatkossa yhä enemmän asiantuntijapalveluihin ja neuvontaan, minkä lisäksi kuvamateriaalin tarvisijoita voidaan auttaa kehittämällä museon internet-sivustoa. Tämä työ on jo aloitettu.

Varsinaisia diasarjoja taidemuseossa on lainattavissa 124 ja piirtoheitinkalvosarjoja on 23. Kuva-arkiston kokonaismäärä on 72 075 valokuvaa, josta yli puolet on atk-pohjaisessa rekisterissä.

Arkiston ylläpito on hoidettu edelleen tilapäistyövoiman varassa, mikä on heijastunut sekä tallennustyön että palvelutuotannon laatuun. Kuvapalveluiden osalta on pyritty huomioimaan myös tekeillä oleva tekijänoikeuslainsäädäntö ja sen tuomat, oletettavissa olevat muutokset. Lainauksia (Kuva- ja tietopalvelut) kirjattiin kertomusvuonna 519. Voimakas kysyntä näyttää digitalisoitumisen myötä taittuvan nopeasti. Varsinaisten diasarjojen sekä laajemmin muuhunkin opetukseen liittyvän kuvamateriaalin lainauksessa on selvästi näkyvissä internetin ja sähköisen kuvantuotannon vaikutus. Suorien lainausten määrät pienenevät, mutta asiantuntemuksen tarve kasvaa.

Porin taidemuseon tietopalvelu/ Satakuntaosasto

Porin taidemuseon tietopalvelujärjestelmän Satakuntaosasto muodostuu museon kirjaston ja kuvatallennekokoelmien Satakuntaan liittyvästä aineistosta sekä muusta mahdollisesta museoon talletetusta satakuntalaista kuvataide-elämää käsittelevästä arkistoaineistosta, joka luokittelujärjestelmien avulla on mahdollista erottaa museon muista tallenteista. Käytössä oleva yleinen kymmenluokittelu käsittää varsinaisten kirjojen lisäksi myös näyttelyluettelot ja kuvatallennekokoelmat.

Aluetaidemuseotoiminnan yhteydessä 1980-luvulla tehtyjen inventointien tulokset on kirjattu seuraaviin tietokantoihin:

- Kunnalliset kokoelmat Satakunnassa
- Yhteisöjen kokoelmat Satakunnassa
- Yritysten kokoelmat Satakunnassa
- Yksityiskokoelmat Satakunnassa
- Satakunnan julkiset veistokset
- Porin julkiset veistokset

Rekistereitä luotaessa on noudatettu soveltuvin osin museoliiton suositusta taideteosten luetteloinnista automaattista tietojen käsittelyä varten (2/87). Tietokannat yhdistävän uuden käyttöliittymän rakentamista jatkettiin. Tämän jälkeen tiedot konvertoidaan paradox-pohjaiseen ympäristöön, jota ylläpidetään taidemuseon sisäisessä atk-verkossa.

Tietokantakokonaisuutta kehitettäessä on huomioitu Valtion taidemuseon johdolla tekeillä olevat VATI-tietokanta sekä osittain tämän alaisuudessa toimiva valtakunnallinen taideteosrekisteri VALTTERI. Valtteri on systemaattinen ja jatkuvasti täydentyvä atk-pohjainen teksti- ja kuvatietokanta, joka sijaitsee kyselytietokantana kuvataiteen keskusarkistossa Valtion taidemuseossa. Tietojärjestelmän ylläpidosta ja käyttöliittymän teknisestä rakentamisesta vastaa Valtion taidemuseo. Vakiinnutettuaan asemansa valtakunnallinen taideteosrekisteri tulee yhtenäistämään maamme museoiden dokumentointitoiminnan ja kokoelmien hallinnan rutiineja sekä parantamaan ratkaisevalla tavalla tutkimustoiminnan edellytyksiä. Valtakunnalliseen ohjelmaan siirtyminen on edelleen kesken. Valtion taidemuseo on ilmoittanut käynnistävänsä taideteostietokannan täydellisen uudistamisen.

Lehtileikearkiston ylläpitoa sekä leikkeiden 40 000 viitettä käsittävän manuaalisen kortiston siirtämistä sähköiseen ympäristöön jatkettiin.

Sähköiset palvelut

Taidemuseon internet-liittymä on toteutettu verkkoratkaisuna siten, että jokaiselta museon koneelta on yhteys tietoverkkoihin. Taidemuseon kotisivut löytyvät osoitteesta <http://www.pori.fi/art/satakunta/pori>. Normaalin näyttelyinformaation lisäksi ne tarjoavat laajasti tietoa taidemuseon eri palveluista ja toiminnoista. Museon laajennusosassa sijaitsevan MEDIApisteen kaksi internet-yhteydellä varustettua tietokonetta olivat yleisön käytettävissä.

Tampereen teknillisen korkeakoulun (TTKK) alainen Porin korkeakouluyksikkö ja Porin taidemuseo käynnistämän tutkimus- ja pedagogiikkahankkeen *Mobiilit palveluverkot kulttuurituotannon tukena pohjalta valmistui julkaisu:*

Mobiilit ryhmätyöteknologiat museopedagogiikassa.

Ketamo, H., Haaparanta, H. & Ramstedt-Salonen, M.

ISBN 952-15-1088-9. ISSN 1459-1324

Julkaisusarja E – Tampereen teknillinen yliopisto. Porin yksikkö, E2/2003.

Porin taidemuseon osalta kyseessä on pyrkimys hyödyntää tämän hetken digitaalipohjaisen teknologian tarjoamia mahdollisuuksia mahdollisimman tehokkaasti kehitettäessä kulttuurisektorin pedagogisia palveluja ja asiakasrajapintoja. Museoiden asiakaspalvelua voidaan tämän teknologian avulla tulevaisuudessa huomattavasti kehittää ja tehostaa. Erityisen paljon lisäarvoa saadaan museopedagogiikassa kun siirrytään vuorovaikutteiseen digitaaliseen toimintaympäristöön, johon integroidaan myös koululuokkiin sijoitettu tietokonekalusto. Tämä vaatii yhteisten pedagogisten ohjelmistoalustojen kehittämistä.

Taidemuseon intranet -ratkaisut

Porin taidemuseossa on oma intranetverkko, joka on rakennettu yhdessä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Verkon ylläpitopalvelut ostetaan.

Taidemuseon runkoverkko perustuu valokaapeliyhteyksiin, jonka muodostaa 24-säikeinen monimuotokuitu. Rakenne on avoin ja tukee tunnettuja kytkentä- ja protokollatyyppejä. Runkoverkko ei rajoita nopeutta. Toimisto- ja näyttelytilat ovat cat6-kategorian yleiskaapelointijärjestelmän mukaiset ja vuonna 2000 valmistuneen siiven kaapelointi on cat5-kategorian mukainen. Palvelintasolla kokonaisuuden muodostavat: tiedosto- ja sovelluspalvelin, fax-palvelin, virustarkistuspalvelin sekä varmistuspalvelin. Työasemia verkossa on noin 30.

Kertomusvuonna käynnistettiin taidemuseon palvelinjärjestelmän muutostyöt. Tarkoituksena on nostaa järjestelmän tietovarmistettu tallennuskapasiteetti vastaamaan olemassa olevia sekä tietoyhteiskunnan edellyttämien digitoinnin asettamia vaatimuksia.

PÄIVÄHOIDON TYÖPAJA

Kokeiluna vuonna 1993 alkanut päivähoidon työpaja on vakiinnuttanut asemansa yhtenä varhaiskouluikäisten taidepedagogisen työn tärkeimmistä toimintamuodoista. Työpaja on ideoitu yhteistyössä Porin kaupungin sosiaalitoimen perhepäivähoidon ja päiväkotien toimialueiden edustajien kanssa. Työpaja on avoinna perhepäivähoidon, päiväkotien ja ohjattujen leikkikenttien piirissä oleville lapsille. Työpajan varaukset tapahtuvat päivähoitotoimiston kautta. Päivähoidon työpajalla on käytettävissään tarkoitusta varten varustetut ateljeetit taidemuseon itäpäädyssä. MENTAL HEALTH EUROPE (MHE) valitsi Porin taidemuseon päivähoidon työpajan vuonna 2000 yhdeksi Euroopan Unionin *Mental Health Promotion for Children up to 6 Years* –projektin eurooppalaisista esimerkkihankkeista.

Pajan alaisuudessa toimivat seuraavat yksiköt ja toimintakokonaisuudet:

- Arkkitehtuurin työpaja
- Sähköisen taiteen työpaja
- Varhaiskouluikäisille suunnatut pedagogiset projektit

Toiminnan tarkoituksena on tutustuttaa lapset jo varhain aikamme kuvataiteen monimuotoiseen maailmaan. Lähtökohdan muodostavat taidemuseon näyttelyt, taidekokoelmat, kirjaston ja kuva-arkiston aineisto, joiden myötä lasta ohjataan kokemaan, arvioimaan ja pohtimaan itsenäisesti visuaalisen kulttuurin eri ilmiöitä. Elämyksellisen ja kokemuksellisen aineiston rinnalla merkittävän elementin muodostaa omaehtoinen työskentely, joka harjaannuttaa sekä motorisia että tiedollisia valmiuksia. Perinteisten tekniikoiden, mm. piirtämisen rinnalla, lapset ovat nykytekniikkaa hyödyntäen pohtineet kuvan ja kuvallisen esittämisen luonnetta, tutustuneet väreihin ja värillisen valon tapaan rakentaa tilaa. Omaa vartaloaan, mittakaavaa, ympäröivää tilaa sekä sen ominaisuuksia hyödyntäen lapset ovat käsitelleet monin eri tavoin nykytaiteelle ominaisia laaja-alaisia kysymyksiä.

Perinteisten taiteen työskentelyvälineiden ja -menetelmien rinnalla tutkittiin ja kartoitettiin tietotekniikan tarjoamia näkymiä: kuvan ja viestinnän roolia, tiedon ja sen välittämisen luonnetta kuvataiteen kentällä. Piirros-, kuvankäsittely- ja animaatio-ohjelmia käyttämällä pyritään löytämään uusia, myös lapsen näkökulmasta relevantteja työskentelymuotoja, ihmisten välisen vuorovaikutuksen ja viestinnän ulottuvuuksien mielekkäitä käsittely- ja tarkastelutapoja. Pajalla on käytössään verkkoon liitetty tietokonelaitteisto, skannereineen ja väritulostimineen sekä digitaalivideokamera ja kolme digitaalikameraa.

Työpaja kokoontuu ohjatusti tiistaisin, keskiviikkoisin, torstaisin ja perjantaisin. Aamupäiväaikojen lisäksi käytössä ovat suureksi osin myös iltapäivät sekä kertomusvuoden kuluessa osittain myös maanantait. Arkkitehtuurityöpaja *Kivijalasta Raatihuoneen torniin* kokoontui kevätkaudella perjantaisin ja animaatiotyöpajat syyskaudella. Lapsiryhmän koko on 10-12 lasta sekä 3-5 aikuista. Toiminnassa on säännöllisesti ollut mukana erityisryhmiä. Mm. koululyykkäystä saaneiden starttiluokka vierailee työpajalla kerran kuukaudessa.

Työpajan opettajina ovat toimineet keväällä 2003 kuvataiteilija *Marjo Heino-Fihlman*, kuvataideopiskelija *Kalle Nieminen*, taiteen maisteri *Liisa Punkari*, kuvataiteilija, FM *Päivi Setälä*, ja museolehtori *Mirja Ramstedt-Salonen*. Syksyllä 2003 opettajina toimivat *Marjo Heino-Fihlman*, *Liisa Punkari*, *Kalle Nieminen* ja *Päivi Setälä*. Arkkitehtuurityöpajaa ohjasivat *Päivi Setälä* ja *Kalle Nieminen* ja animaatiotyöpajaa kuvataiteilija *Virpi Salo*.

Pellompi pelto

Pellompi pelto –lasten valokuvien näyttely on Porin taidemuseon ja Porin lastenkulttuurikeskuksen taidepedagoginen näyttelyhanke, joka on toteutettu yhteistyössä Satakunnan taidetoimikunnan kanssa. Näyttely on toteutettu kesällä 2003 Lepaalla pidettyyn kansainväliseen Pellon estetiikka –ympäristöestetiikan konferenssiin. Näyttely on osa nettinäyttelyä, joka löytyy osoitteesta <http://www.pori.fi/satakunnankeskorkeakoulu>. Näyttelystä on olemassa myös ständeillä oleva osuus, joka on ollut esillä vuonna 2003 Lepaalla, Porissa, Eurassa ja Merikarvialla.

Näyttely on sukellus lasten näkökulmaan satakuntalaisten lähipeltojen estetiikasta kevättalvella 2003. Näyttelyn pohjana oleviin valokuvatyöpajoihin osallistuneet lapset olivat Kauttuan päiväkodista, Kullaan Leineperin esikoulusta ja Harjavallan Vinnarin koulun ensimmäiseltä luokalta. Valokuvatyöpajojen kuvat olivat esillä myös hankkeeseen osallistuvissa päiväkodeissa ja kouluissa. Näyttelyä taustoittavat mm. Jyrki J. Kasvin artikkeli tietokonepelien pelloista ja Ville Hännisen artikkeli suomalaisen sarjakuvan pelloista. Artikkelit käsittelevät niitä visuaalisen kulttuurin osa-alueita, jotka ovat osa tämän päivän lasten elämää. Työpajojen ohjaajana ja hankkeen vetäjänä toimi Porin lastenkulttuurikeskuksen toiminnanjohtaja Päivi Setälä. *Pellompi pelto* on osa taidemuseon yhteistyötä Turun yliopiston Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen sekä Taideteollisen korkeakoulun Porin yksikön kanssa. Museovirasto on tukenut hankkeen toteutumista.

Leikkipaikka

Erityispäiväkotien lapset ja heidän vanhempansa –hankkeesta saaduista ideoista ja taidemuseon arkkitehtuuri- ja ympäristötaidetyöpajoista lähteneiden kokemusten pohjalta Päivi Setälä käynnisti syksyllä 2002 Mäntyluodon Uniluodon Unikirrin päiväkodin kanssa *Leikkipaikka* –hankkeen, jossa yhteistyötahoina ovat mm. Porin sosiaalitoimi, Porin lastenkulttuurikeskus, Turun yliopisto, Porin taidekoulu ja Satakunnan Taidetoimikunta. Alue, jossa *Leikkipaikka* toteutetaan, on Porin kaupunkiin kuuluvan Mäntyluodon satama-alueen läheisyydessä oleva Uniluoto, jossa tilallisesti maaseutu ja kaupunki risteytyvät.

Leikkipaikka -hanke tutki esikouluikäisten lasten ympäristösuhdetta leikkipaikkojen kautta. Liikkeelle lähdettiin lapsen omimmasta ympäristöstä leikkipaikoista, joita lapset valokuvasivat. Uniluodon alueelta kerättiin myös vanhoja kuvia alueen leikkipaikoista. Yhtenä keskeisenä tarkoituksena on taiteen keinoin luoda uusia yhteistyömuotoja lasten ja vanhempien välille ja lähestyä kaikkien omakohtaisia kokemuksia. Syksyllä 2003 Leikkipaikka –näyttely oli esillä Mäntyluodon koululla, jossa projektissa mukana olleet lapset olivat aloittaneet ensimmäinen luokan. Yksi mukana olleista lapsista oli keskustan koulusta, josta koko luokka kävi tutustumassa sekä näyttelyyn että alueen leikkipaikkoihin. Näyttely muodostui yhteisötaidetapahtumaksi, jossa eri ikäiset kohtasivat ja jakoivat yhdistävän kokemuksen. Näyttelyyn tutustui yli 200 henkilöä. Leikkipaikka-hanketta tuki Taiteen keskustoimikunta.

Omas maailmas

Porin taidemuseon päivähoidon työpaja on mukana toteuttamassa lastendokumenttisarjaa *Omas maailmas*. Ohjelmasarja on visuaalisesti taiteellinen dokumentti, jossa lapset valokuvaavat ja keskustelevat kuvaamisen ohella ottamistaan kuvista, valokuvaamisesta ja kuvauskohteistaan. Ohjelma näyttää lasten näkökulman tämän päivän miljööstä heidän omien valokuviansa viltillä kuvakulmilla ja rajauksilla. Ohjelman lähtökohtana ovat Porin taidemuseon lasten valokuvatyöpajat, joissa lapset ovat itse kuvanneet omaa ympäristöään. Ohjelman pilottijakso on tuotettu Toinen Suomi-projektin yhteydessä vuonna 2003. Muut osat kuvataan Porissa ja eri Satakunnan kunnissa vuoden 2004 aikana. *Omas maailmas* –sarjan käsikirjoittaa ja ohjaa Päivi Setälä, kuvaajana Petri Hagner ja leikkaajina Petri Hagner ja Minttu Villanen. Ohjelman tuottaa Musafilmi/Noora Männistö. Sarjan on ottanut tuotantoonsa YleTV2 lastenohjelmat. Dokumenttisarja toteutetaan yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskuksen ja eri Satakunnan kuntien sosiaalitoimien kanssa.

Juuret ja siivet

Juuret ja siivet on pilottihanke, jonka tarkoituksena on syventää maaseudun ja kaupungin vuorovaikutusta, löytää ja kehittää uusia toimintamalleja avoimen sektorin, so. yhdistys- ja kansalaistoiminnan sekä julkisen sektorin välille. Projektin sisältönä on ympäristö ja ympäristökasvatus kulttuurin ja hyvinvoinnin voimavarana. Juuret ja siivet –projekti rakentaa jatkuvuutta, se luo sillan esiopetuksesta alkuopetukseen. Toimijat: *Luvian kunta*, sivistystoimi, *Luvian ala-aste*, *Luvian sosiaalitoimi*, *päivähoidon yksikkö*, *Porin taidemuseo /päivähoidon työpaja ja museopedagoginen yksikkö*, *Luvia seur.* Ohjaajina työpajoissa toimivat *Liisa Punkari* ja *Marjo Heino-Fihlman*. Tutkimusyhteistyössä mukana *Rauman OKL*. Hanke on saanut tukea Karhuseudun *Leader+* Mehu-ohjelmasta.

Vauvojen värikylpy

Vauvojen värikylpy on taidekasvatusprojekti kotiäideille ja –isille sekä heidän vauvoilleen. Porin taidemuseo aloitti yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskuksen kanssa kotiäideille ja –isille sekä heidän vauvoilleen tarkoitetun maalaustyöpajan *Vauvojen värikylpy* kokeiluluonteisesti syksyllä 2003. Työpajan tarkoituksena on tukea perhettä kulttuurisessa kasvatustyössä taidekasvatuksen menetelmin. Työpaja tarjoaa myös kulttuuri-palveluita niistä helposti paitsioon jääville kotihoidossa oleville alle kouluikäisille sekä heidän vanhemmilleen. Työpajan tarkoituksena on laajentaa vauvaikäisten lasten vanhemmille suunnattua yhteistyöverkostoa sekä tuottaa siihen uusia toimintamuotoja. Työpajoissa ovat mukana myös vanhemmat ja vauvojen sisarukset. Vauvojen maalaustyöpajatoiminta on käynnistetty yhteistyössä eestiläisen *Beebide Loovustuban* kanssa.

Käyttöaste ja näkyvyys

Kertomusvuoden aikana päivähoidon työpajan toiminta on ollut esillä monipuolisesti eri yhteyksissä. Työpajojen tuotoksia on esitelty päiväkodeissa ja työpajan tiloissa. Kaupunki kuvia –lasten valokuvatyöpajan kuvat olivat esillä *Pohjoisen valokuvakeskuksen Kummigallerissa Oulussa*. Työpajan toimintaa on esitelty erilaisissa seminaareissa. Porin lastenkulttuurikeskuksen valinta valtakunnalliseen Taikalamppu lastenkulttuurikeskusten verkostoon on entistä enemmän tuonut mahdollisuuksia tuoda valtakunnallisesti esille myös Porin taidemuseon lapsille ja nuorille suunnattua pedagogiikkaa.

Edellisten vuosien tavoin päivähoidon työpajan kysyntä ylitti monin verroin tarjonnan. Taidemuseon ateljeetilöjen käyttöaste on muodostunut korkeaksi jo yksinomaan päivähoidon työpajan toiminnan myötä. Ateljeetilöjä on käytetty myös koululaisten työpajoissa. Kaikkiaan työpajan opetustuntien määrä alle kouluikäisille oli kertomusvuonna yli 300. Kävijämäärä oli yli 2000 ja se koostui lapsista sekä päiväkotien henkilökuntaan kuuluvista aikuisista.

MUSEOPEDAGOGIIKKA

36

Yhteistyö koulujen kanssa

Taidetta Ympäri ja Ämpäri
Suomen Tammi

Museolehtori vastaa taidemuseossa eri kohderyhmien ja yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettavasta pedagogisesta toiminnasta päävastuualueenaan koululaitos sekä eri tavalla segmentoituneet aikuisasiakkaita edustavat ryhmät.

Koulujen osalta museolehtori toimii vuorovaikutuksessa luokanopettajien sekä kuvataideopettajien kanssa. Yhteistyötä koulujen opettajien kanssa on edelleen tiivistetty. Opettajille suunnattua tiedotusta taidemuseon näyttelyistä, luentosarjoista ja muusta ohjelmasta on lisätty huomioiden kaikkien oppiaineiden opettajat. Opettajille järjestettiin 04.02. INFO-tilaisuus kevään näyttelyistä ja muusta ohjelmasta. Kuvanveistäjä Eila Minkkinen esitteli opettajille näyttelynsä PROFILLI. Toinen INFO-tilaisuus syksyn ohjelmasta järjestettiin 02.09. Taidemuseon tarjoamat mahdollisuudet opetustyössä on pyritty saamaan laajemmin eri oppiaineiden opettajien tietoisuuteen. Porin taidemuseo on mukana kummikoulutoiminnassa. Porin taidemuseo on Vähärauman koulun taidekummi.

Taidetta Ympäri ja Ämpäri

Keväällä 1999 käynnistynyt taideprojekti Taidetta Ympäri ja Ämpäri jatkui. Mukana on viisi koululuokkaa, yli 100 koululaista, ja eri projekteissa mukana on satunnaisesti useampiakin luokkia.

Taidetta Ympäri ja Ämpäri –projektin Tuo oli tuoli -taidetapahtuma haastoi porilaiset koulut tekemään taidetta itsenäisesti ajatuksena rakentaa taideteos, jonka runkona on tuoli. Teemana oli lapsen oikeudet vapaasti soveltaen. Syntyneistä tuoli-teoksista rakennettu installaatio oli esillä Sampo-talon sisäpihalla 11.02. - 12.03.2003.

Tuo oli tuoli –taidetapahtuma dokumentoitiin muistipelin muotoon. Viikarin päiväkodin lapset osallistuivat muistipelin koepelieihin taidemuseon kahviossa 19.11.

TUo oLI TuoLI –muistipeli. 2003. 24 kuvaparia.

Graafinen suunnittelu: Teija Lammi. Tekstit: Mirja Ramstedt-Salonen.

Kuvat: Erkki Valli-Jaakola, Mirja Ramstedt-Salonen.

Taidetta Ympäri ja Ämpäri sai oman logon. Logon suunnitteli Teija Lammi oppilas Jani Limnellin, Vähärauman koulu 5D, suunnitelman pohjalta.

Kuvanveistäjä Heli Ryhänen Tampereelta oli Taidetta Ympäri ja Ämpäri –vieraana 8.-9.12. “Lelun elämää” -työpajassa hylätyille ja rikkinäisille leluille annettiin “uusi elämä”. Koululaiset rakensivat leluista kaksi lentokonetta (pituudet 2,5m ja 3m): Lelu I sekä Lelu II. **Lelu I** oli esillä Porin linja-autoasemalla 18.12.2003-21.01.2004 ja samaan aikaan **Lelu II** oli esillä Porin rautatieasemalla.

Suomen Tammi

Porin taidemuseo on mukana Opetushallituksen ja Museoviraston käynnistämässä valtakunnallisessa Suomen Tammi -projektissa (1998-2004), jonka avulla pyritään laajentamaan koulujen ja museoiden yhteistyötä.

Ala-asteet

Museo ei ole koulu, mutta sen tarjoamat sisällöt voidaan nivoa opetuskäyttöön tai oppimistilanteeseen. Oppimisympäristönä museo poikkeaa koulusta ja tätä tulisi entisestään hyödyntää. Museo on määrätietoisesti kehittänyt taidekasvatuksen työmuotoja sekä tutkinut nykyaikaisen ja aikamme tekniikan tarjoamia mahdollisuuksia ja kiinnostavia sisältöjä.

Erilaiset työpajat ja poikkitaiteelliset tapahtumat näyttelyiden rinnalla syventävät koululaisten tutustumista taiteen eri lajeihin.

Koululaisille rikastuttava kokemus on työskennellä luokkayhteisön ulkopuolella. Museoviikolla 13.-18.05. järjestettiin arkkitehtuurityöpaja Raatihuone uusix!, jonka ohjasi taideopiskelija Kalle Nieminen. Työpajassa tutustuttiin Carl Ludvig Engelin suunnittelemaan, vuonna 1841 valmistuneeseen, **raatihuoneeseen**. Työpajan tutkimuskohteeksi valikoitui raatihuone sen keskeisen sijainnin, suhteessa paitsi taidemuseoon myös koko kaupunkikeskustaan, vuoksi. Työskentelyn tavoitteena oli oppia hahmottamaan rakennettua ympäristöä kokonaisuuksista pienempiin yksityiskohtiin. Vierailu raatihuoneella antoi mahdollisuuden omakohtaiseen tilakokemukseen ja sen käsittelyyn sekä havaintoihin arkkitehtuurin yksityiskohdista rakennuksen oikeissa mittasuhteissa. Taidemuseon työpajassa rakennettiin ”uusi raatihuone” pienemmässä, mutta oikeassa mittasuhteessaan (1:14). Työpajoissa vieraili 115 lasta/nuorta, jotka olivat iältään 5-14 -vuotiaita.

FLIP-näyttelyyn (03.09.-23.11.2003) oli kutsuttu kolme taiteilijaa – Johanna Antinkaapo, Adrianne Gallinari ja Jenni Rope – toteuttamaan omat pläräyskirjansa. Kirjat toimivat malleina työpajoille, joissa opiskeltiin vastaa-
van animaation tekemistä.

Pläräyskirjan tekoon vaadittavat välineet – paperi ja kynät – olivat kaikkien museovieraiden saatavilla koko näyttelyn ajan. Kuka tahansa saattoi toteuttaa oman pläräyskirjansa ja asettaa sen esille osaksi näyttelyä. Koululaisille järjestettiin 20 ohjattua työpajaa, joissa kävi yli 300 koululaista. Taiteilijat Johanna Antinkaapo ja Jenni Rope vierailivat ohjaamassa työpajoja. Yleisöllä oli mahdollisuus äänestää esille kertyneistä pläräyskirjoista omaa suosikkiaan. Ääniä annettiin 297. Kymmenestä eniten ääniä saaneesta kirjasta toteutettiin tietokoneanimaatiot taidemuseon nettisivuille. Äänestäjien kesken arvotut palkinnot saivat Liisa Lall Helsingistä sekä Lauri Eurén ja Soili Pekkarinen Porista.

Yläasteet ja lukiot

Yläasteiden ja lukioden osalta vuorovaikutus rakentuu museolehtorin ja kuvataiteen opettajien yhteistyölle. Tiedotusta taidemuseon näyttelyistä ja muusta ohjelmasta myös koulujen rehtoreille ja eri alojen opettajille on lisätty.

FLIP-työpajoihin osallistui sekä yläasteen että lukion oppilaita.

Porin taidemuseon ja Tampereen teknillisen yliopiston Porin yksikön e-kulttuuri/Moments-pilottihankkeen julkaisu:

Mobiilit ryhmäyöteknologiat museopedagogiikassa. Ketamo, H., Haaparanta, H. & Ramstedt-Salonen, M. Julkaisusarja E – Tampereen teknillinen yliopisto. Porin yksikkö, E2/2003. ISBN 952-15-1088-9. ISSN 1459-1324.

Hankkeen avulla koottiin kokemuksia ja näyttöä vuorovaikutteisen oppimisympäristön, web- ja mobiiliteknologian hyödyntämisestä taidenäyttelyyn tutustuttaessa. Kokeilun ensimmäisenä koeryhmänä oli kuvataiteen opiskelijoita PSYL:n lukiosta.

Kuninkaanhaan lukion kaikki abiturientit vierailivat Saara Ekströmin, Marja Kanervon ja FLIP näyttelyissä äidinkielen oppitunnilla.

Taidekoulut, taideteolliset ja muut oppilaitokset

Taidekoulut ja muut ammatilliset oppilaitokset käyttävät Porin taidemuseon näyttelyitä ja luentosarjoja soveltuvin osin.

Lasten ja nuorten kuvataidekoulu osallistui Taidetta Ympäri ja Ämpäri –projektin Lelun elämää –työpajaan.

Taidemuseo ja museoyleisö

Keskiviikkoiltaisain pidennetty aukioloaika klo 20:een. Säännölliset yleisöopastukset järjestetään keskiviikkoisin klo 18.

Erityisryhmille suunnatut näyttelyesittelyt

Jokaiseen näyttelyyn järjestetty ilmainen eläkeläisopastus ”Seniorien suunnistus nykytaiteeseen” toi eläkeläiset omana ryhmänään säännöllisesti tutustumaan museon näyttelyihin.

Mesenaattikorttijärjestelmän puitteissa opastusten ja vierailujen määrä on lisääntynyt tuntuvasti. Näyttelyjen sallimien mahdollisuuksien mukaan myös muut erityisryhmät on pyritty huomioimaan. Naistenpäivänä on naisilla perinteisesti ollut vapaa sisäänpääsy museoon, sekä on järjestetty erityisohjelmaa naisille. Naistenpäivänä 08.03. järjestettiin *Aernout Mikin* näyttelyn esittely sekä kuvanveistäjä *Eila Minkkisen* näyttelyesittely ”*Ei nainenkaan ole seppä syntyessään*”, jonka jälkeen oli kahvitilaisuus museon kahviossa. *Museoviikolla 13.-18.05.* järjestettiin näyttelyesittely kotiäideille, -isille ja lapsille. *Jazz-viikolla* heinäkuussa järjestettiin englanninkielisiä ja ruotsinkielisiä opastuksia. *Mairen päivänä* 01.08. järjestettiin *Maire Gullichsenin* henkilöhistoriaan painottunut yleisöesittely.

Taidemuseon yleisöluentosarjat keskittyvät aina syksyyn ja kevääseen. Luentosarjoja on täydennetty taiteilijoiden näyttelyesittelyillä ja muilla vierailijoilla. Taidemuseon näyttelyistä ja muusta ohjelmasta tiedotetaan viikoittain yleisölle.

Luentosarja

39

Porin taidemuseon kevään 2003 luentosarjassa käsiteltiin ajankohtaisia, museon näyttelyihin liittyviä teemoja sekä pohdittiin kysymystä, mikä ja mitä on museo? Minkälainen oli renessanssiajan *idea* museosta länsimaisessa yhteiskunnassa ja minkälainen se on tänään? Mikä on kokoelmapolitiikan merkitys museon toimintaprofiilissa?

Porin taidemuseon Maire Gullichsenin taidesäätön kokoelman tematiikan kautta käsiteltiin modernismiin liittyviä kysymyksiä: mm. varhaisen suomalaisen rationalistin Sigurd Frosteruksen estetiikkaa, väri-ilmaisua teoriana sekä vapaan toimijan, taiteilijan, välineenä, modernismin murtumista, modernismin ja postmodernismin välistä jännitettä.

Kevään aikana järjestettiin seuraavat luennot:

- 19.01. POHJOISEN MYYTIT JA LESTADIOLAISUUS. Pohjoisen mytologian ilmauksia Kalervo Palsan, Reidar Särestöniemen ja Timo K. Mukan taiteessa
Uskontotieteen professori Juha Pentikäinen, Helsingin yliopisto
- 12.02. AJASSA LIIKKUU. Kerronnallisuuden kysymyksiä uudessa videotaiteessa
Kuvataiteilija, tutkija Kari Yli-Annala
- 05.03. MUSEON IDEA RENESSANSIAJATTELUN VALOSSA
FT Anne Aurasmaa, Helsingin yliopisto
- 19.03. KOKOELMAT, TUTKIMUS JA NÄYTTELYTOIMINTA - MUSEON JULKISEN KUVAN PERUSPILARIT?
FL, vs.museonjohtaja Esko Nummelin
- 09.04. MONTAASI TAITEELLISENA VÄLINEENÄ
FT, kuvataiteilija, esseisti Kimmo Sarje
- 23.04. SIGURD FROSTERUS MODERNISMIN TEOREETIKKONA
FT, kuvataiteilija, esseisti Kimmo Sarje
- 14.05. VÄRI TAITEESSA
Taidemaalari Carolus Enckell

Porin taidemuseon syksyn 2003 luennoilla käsiteltiin tilataiteen kysymyksiä 1900-luvun modernismissa sekä uusien medioiden käyttöä taiteessa 2000-luvulla.

Kuvataiteen kentällä ei ole vuosikymmeniin "kunnioitettu" eri ilmaisumuotojen perinteisiä raja-aitoja. Taidemaalarin koulutuksen saaneet taiteilijat voivat tehdä veistotaidetta, tutkia tilaa ja ympäristöjä, sosiaalisen kentän mahdollisuuksia. Maalaukset ovat kasvaneet ulos kehyksistä kohti kolmi-ulotteista tilaa. Määritelmät niin maalauksen kuin taiteen käsitteistä ovat muuttuneet moneen kertaan. Uusi teknologia on liittynyt yhdeksi taiteen tekemisen välineeksi.

Syksyn 2003 aikana järjestettiin seuraavat luennot:

- 15.10. MEDIATAITEEN MENOT JA TULOT – missä nyt mennään
Mediataiteenkuraattori, erikoissuunnittelija Perttu Rastas, Kiasma
- 29.10. KUVA JA KONE – taiteen ja teknologian suhteista 1900-luvun modernismissa
FL, lehtori, Lars Saari, Turun yliopisto
- 16.11. TILAN MIELI – MIELEN TILA
FT, intendentti Marja Sakari, Kiasma
- 23.11. Menneisyyden kuvat nykyarkkitehtuurissa
Timo Koho, Helsinki
- 03.12. ELOKUVIA TULEVAISUUDEN NOSTALGIASTA
Kuvataiteilija, elokuvaohjaaja Mika Taanila
- 10.12. ÄÄNEN ESTETIIKASTA
Äänitaiteilija, elektronisäveltäjä Petri Kuljuntausta

PORIN LASTENKULTTUURIKESKUS

41

TOIMINTA-AJATUS

Porin lastenkulttuurikeskus toimii sateenvarjoperiaatteella olemassa olevien porilaisten ja maakunnallisten toimijoiden – kulttuurilaitosten, oppilaitosten, korkeakoulujen, eri yhdistysten jne. – lastenkulttuuriin liittyvää yhteistyötä ja toimintoja integroimalla, tehostamalla ja suuntaamalla niitä uudelleen. Lastenkulttuurikeskuksella on tehtävien määrittelystä ja suunnittelusta vastaava ohjausryhmä sekä projektiryhmä, joka edustaa kentän toimijoita ja vastaa päätösten toimeenpanosta.

HALLINTO JA HENKILÖKUNTA

Lastenkulttuurikeskuksen toiminta on käynnistetty sateenvarjoperiaatteella paikallisten lastenkulttuurialan toimijoiden kanssa. Lastenkulttuurikeskukselle on suunnitelman mukaisesti nimetty tehtävien määrittelystä ja suunnittelusta vastaava ohjausryhmä sekä projektiryhmä, joka edustaa kentän toimijoita ja vastaa päätösten toimeenpanosta. Keskuksen toiminnanjohtaja aloitti elokuun alussa.

Ohjausryhmä

Ohjausryhmään kuuluvat puheenjohtajana kaupunginjohtaja Martti Sinisalmi, kulttuuritoimenjohtaja Birgit P. Jaakola, koulutoimen johtaja Jari Leinonen, sosiaalihoitaja Kaj Kainulainen, apulaiskaupunginjohtaja Aulis Laaksonen, vapaa-aika viraston johtaja Kimmo Rinne, suunnittelupäällikkö Harri Peltoniemi ja sihteerinä lastenkulttuurikeskuksen projektiryhmän puheenjohtaja Esko Nummelin.

Projektiryhmä

Projektiryhmään kuuluvat puheenjohtaja vs. taidemuseonjohtaja Esko Nummelin, Porin taidemuseo; apulaisrehtori Tuula From, Palmgren-konservatorio; museointendentti Tuulikki Kiilo, Korsmanin talo/Satakunnan museo; projektipäällikkö Juha-Matti Kivistö, Porin Iltis; johtaja Anne Koskinen, Taideteollinen korkeakoulu Porin yksikkö; kulttuurihoitaja Erja Lehtonen, Kulttuuritalo Annankatu 6; läänintaiteilija Noora Männistö, Satakunnan taidetoimikunta; Liisa Nojonen, Tanssikoulu Liisa Nojonen; kasvatustoiminnanohjaaja Paula Rajaniemi, päivähoitotoimisto; rehtori Jouni Saarinen, koulutoimi ja toiminnanjohtaja Päivi Setälä, Porin lastenkulttuurikeskus.

Henkilökunta

toiminnanjohtaja
1.8.2003 alkaen FM Päivi Setälä

projektiavustaja
13.11.2003 alkaen kuvataiteilija Kirsi Jaakkola

PORIN LASTENKULTTUURIKESKUS OSANA VALTAKUNNALLISTA TAIKALAMPPU - LASTENKULTTUURIKESKUSTEN VERKOSTOA

Verkostomallilla toimiva Porin lastenkulttuurikeskus on osa valtakunnallista *Taikalamppu* -lastenkulttuurikeskusten verkostoa. Opetusministeriön vuonna 2003 perustamaan Taikalamppu –verkostoon valittiin kuusi jäsentä. Vuosina 2003 – 2005 verkosto muodostuu jäsenistä, joiden toiminta ja osaaminen täydentävät toisiaan. Verkostossa mukana ovat Porin lisäksi helsinkiläinen Annantalon taidekeskus yhdessä Vantaan kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa, Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu ry Lapinlahdelta, ARX-lastenkulttuurikeskus Hämeenlinnasta, Jyväskylän Kulttuurialta ja Oulun nuoriso- ja kulttuurikeskus. Taikalamppu-verkoston sivut ovat osoitteessa www.taikalamppu.fi.

Ministeriö määritteli kullekin jäsenelle omat tehtävät ja toimialueensa. Porin lastenkulttuurikeskuksen tehtävät valtakunnallisen verkoston jäsenenä ovat lastenkulttuurin kehittäminen paikallisesti ja alueellisesti. Tehtäväkenttään kuuluvat lapsipoliittisten ohjelmien edistäminen kunnissa, lastenkulttuurikeskusten perustamisen edistäminen kuntiin, lastenkulttuurin aseman edistäminen kuntien kulttuuritoimessa, yhteistyön edistäminen paikallisten ja alueellisten toimijoiden välillä sekä lastenkulttuurikeskustoiminnan rahoitusmallien kehittäminen.

Taikalamppu-verkosto on kokoontunut vuoden 2003 aikana kuusi kertaa. Kokoontumisista kolme on ollut Hämeenlinnassa, yksi Oulussa, yksi Jyväskylässä ja yksi Porissa. Porissa Taikalamppu–verkoston kokoontuminen järjestettiin kansainvälisen *Nykytaide ja museot* –seminaarin yhteydessä. Porin lastenkulttuurikeskus on ollut mukana suunnittelemassa ja laatimassa verkoston yhteisiä nettisivuja osoitteeseen www.taikalamppu.fi. Yhteistyö valtakunnallisen verkoston kanssa on käynnistetty eri taiteenaloilla.

Porin lastenkulttuurikeskus on esitellyt lastenkulttuurikeskuksen toimintaa ja paikallista lastenkulttuuria erilaisissa tilaisuuksissa. POLKU – Porin kulttuuripoliittinen ohjelma 2002-2008/Lapset ja nuoret –teoksesta on otettu toinen painos ja ohjelmaa on esitelty maakunnassa pidetyissä tapaamisissa ja lastenkulttuurikeskukseen tutustuneille. Toiminnanjohtaja on osallistunut lastenkulttuuriseminaariin Raumalla ja Rauman seudun kulttuurivastaavien kokoukseen esitellen myös lastenkulttuuripoliittisen ohjelman syntyprosessia ja maakunnallisen yhteistyön mahdollisuuksia. Lastenkulttuurihanketta on esitelty Karhukuntien edustajille järjestetyssä seminaarissa, jonka yhteydessä käsiteltiin laajemmin maakunnan kulttuuristrategioita. Lastenkulttuurikeskuksen yhteistyössä Satakuntaliiton ja Satakunnan taidetoimikunnan kanssa järjestämässä *Maailma auki* -lapsipoliittikan ja lastenkulttuurin kohtaaminen -seminaarissa esiteltiin mm. Raumanseudun lapsipoliittinen ohjelma ja todettiin sen täydentäminen lastenkulttuuriosuudella. Samassa seminaarissa käynnistettiin Satakunnan lastenkulttuuriverkostotoiminta.

SATAKUNNAN LASTENKULTTUURIVERKOSTO

Alueen lastenkulttuuritoimijat kokevat verkostoon kuulumisen helpottavan yhteistyömahdollisuuksia, antavan voimavaroja ja taloudellisia mahdollisuuksia toiminnan ja tapahtumien järjestämiseen. Verkostotoiminta lisää myös tietoisuutta kentällä toimivista ja kehittää sitä kautta myös omaa toimintaa. Suorat kontaktit alan toimijoihin helpottavat toiminnan järjestämistä. Lastenkulttuuriseminaarit ovat tarjonnet mahdollisuuden omaa työkenttää laajemmin perehtyä lastenkulttuuriin. Tiedottamisen ja valtakunnalliseen verkostoon kuulumisen on katsottu lisänneen lastenkulttuurin näkyvyyttä alueella.

Porin lastenkulttuurikeskuksessa on aloitettu paikallisten lastenkulttuuritoimijoiden kartoittaminen ja yhteisen Internetsivuston suunnittelu. Eri taiteenalojen toimijoille on luotu postituslistoja, joilla pyritään parantamaan tiedottamista. Toiminnassa on pyritty maakunnallisuuteen huomioon ottaen keskuksen saamat tehtävät Taikalamppu-verkostossa

Toiminta

International Meeting of Styles

Kansainvälinen seinämaalaus-valokuva-, musiikki- ja tanssitapahtuma nuorille kesällä 2003 Kulttuuritalo Annankatu 6:n toimintayhteisössä. Mukana noin 30 maailman merkittävintä nuorta seinämaalaria.

Juuret ja siivet

Varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen maakunnallinen integraatio pilottiprojekti 2003 – 2006. Ympäristö ja ympäristökasvatus kulttuurin ja hyvinvoinnin voimavarana. Juuret ja siivet –projekti rakentaa jatkuvuutta, se luo sillan esiopetuksesta alkuopetukseen. Toimijat: Luvian kunta, sivistystoimi, Luvian ala-aste, Luvian sosiaali-toimi, päivähoiton yksikkö, Porin taidemuseo /päivähoiton työpaja ja museopedagoginen yksikkö, Luvia seur. Tutkimusyhteistyössä mukana Porin yliopistokeskus/Satakunnan ammattikorkeakoulu/ Rauman OKL. Hanke on saanut tukea Karhuseudun Leader+ Mehu-ohjelmasta.

Klopit kiertoradalle

Klopit kiertoradalle on pojille suunnattu kuvataideprojekti, jonka Porin lastenkulttuurikeskus on organisoinut yhdessä Porin lasten ja nuorten kuvataidekoulun, Helsingin Annantalon ja Rovaniemen lasten ja nuorten kuvataidekoulun, Promenadi Pori ry:n ja Ursan kanssa 9-11 vuotiaille pojille. Projektin tarkoituksena on innostaa poikia kuvataiteiden opiskeluun ja kuvataideopetuksen kehittäminen poikia kiinnostavaksi toiminnaksi. Osaan työpajoista osallistuvat myös poikien isät tai isoisät.

Käsityön perusopetus

Neuvottelut käsityön perusopetuksen järjestämisestä Porissa on aloitettu yhteistyössä kulttuuritoimen ja Porin kaupungin Työväenopiston kanssa.

Lainsuojattomat festivaali ja lastenteatteriesitykset

Vapaiden ammattiryhmien valtakunnallinen teatterifestivaali Porissa 17.-21.09.2003. Porin lastenkulttuurikeskus osallistui festivaaliin tarjoamalla yhdessä Rakastajat-teatterin kanssa lastenteatteriesitykset. Mukana olivat brasilialaisen nukketaitelija Marco Pinton Marionettiteatteri Mundon *Momi Metsähiiri*, Teatteri-ryhmä Ispinän *Perhosen housut*, rovaniemeläisen Matkalaukkuteatterin *Revontuliaiset Lapsille*, Sirius Teatern esityksellä *Ossi's Resa* ja Juha Hurmeen vetämän Nälkäteatterin *Mettäessä kasvanheet*. Yhteistyön katsotaan tukeneen festivaalitoimintaa ja nostattaneen katsojamäärää. Kaikki lastenteatteriesitykset olivat täynnä.

Lakukärry

Alueellinen Satakunnan taidetoimikunnan lastenkulttuuriprojektia toteutettiin maakunnassa yhdessä taide-toimikunnan kanssa. LAKUKÄRRY vie lastenkulttuuria maakuntaan. Eri lastenkulttuurin ja taiteen osa-alueet teatterista kuvataiteeseen, rakennetusta ympäristöstä kulttuurimaisemaan. Kevään aikana toteutettiin lasten valokuvatyöpajat maakunnissa. Valokuvatyöpajoista toteutettiin myös paikalliset ja kiertävät näyttelyt.

Lapsi ja rakennusperintö

Porin lastenkulttuurikeskus on osallistunut rakennusperinnön teemavuoteen erilaisilla työpajoilla. Rakennusperinnön teemavuoteen liittyen museoviikolla toukokuussa Porin taidemuseossa järjestettiin RAATIHUONE UUSIX! – arkkitehtuurityöpajat. Työpajoissa vieraili 115 lasta/nuorta, jotka olivat iältään 5-14 vuotiaita.

Leikkipaikka

Leikkipaikka on Porin taidemuseon käynnistämä alueellinen lastenkulttuurihanke, jossa yhdistyvät taidekasvatus, ympäristö- ja arkkitehtuuritutkimus, visuaalinen nykykulttuuri ja kulttuurihistoriantutkimus. Hankkeeseen kuuluvat lasten valokuvatyöpajat, vanhempien ja lasten yhteinen maalaustyöpaja ja valokuvanäyttely. Leikkipaikka on toteutettu Porin Mäntyluodon Uniluodossa Unikirrin päiväkodin eskariryhmän kanssa.

Yhteistyökumppaneina ovat Porin sosiaalitoimi, Turun yliopiston Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen koulutusohjelma, Porin taidekoulu, Satakunnan ammattikorkeakoulu ja Satakunnan taidetoimikunta. Hanketta on tukenut myös Taiteen keskustoimikunta.

Miks ku voi

Porin lastenkulttuurikeskus on tukenut uusien satakuntalaisten lastenlaulujen konserttikiertuetta ja cd:n toteuttamista. Kulttuuritalo Annankatu 6:n musiikkityöryhmä ja Satakunnan taidetoimikunta hakivat syksyllä 2001 uusia lastenlaulusanoituksia Satakunnan alueelta. *Miks ku voi* -yhtye haluaa konsertillaan edistää suomalaisen lastenlauluperinteen uudistumista ja alueellista lastenkulttuurityötä viemällä esitykset mm. maakuntaan. *Miks ku voi* -yhtyeen tuotannossa on erityisesti huomioitu lasten osuus kokonaisuuden luomisessa.

Mitä nyt - Museossa!

Porin lastenkulttuurikeskus on tukenut Rakennuskulttuuritalo Toivon ja Korsmanin talon kulttuuriperintö-opetusta lukuvuoden 2003 lomien aikana jolloin on järjestetty erilaisia perinteisiin kädentaitoihin liittyviä lyhytkursseja ja teemapäiviä. Korsmanin talo sai vuonna 2003 valtakunnallisen lastenkulttuuripalkinnon.

Pellompi pelto-lasten valokuvanäyttely

Pellompi pelto – lasten valokuvanäyttely on Porin taidemuseon ja Porin lastenkulttuurikeskuksen taidepedagoginen näyttelyhanke, joka toteutettiin yhteistyössä Satakunnan taidetoimikunnan kanssa. Näyttely toteutettiin kesällä 2003 Lepaalla pidettyyn kansainväliseen Pellon estetiikka –ympäristöestetiikan konferenssiin. Näyttely on ollut esillä myös Porin kaupungin kirjastossa, Porin yliopistokeskuksessa ja Merikarvian kirjastossa. Näyttely on sukellus lasten näkökulmaan satakuntalaisten lähipeltojen estetiikasta keväällä 2003. Näyttelyn pohjana oleviin valokuvatyöpajoihin osallistuneet lapset olivat Kauttuan päiväkodista, Kullaan Leineperin esikoulusta ja Harjavallan Vinnarin koulun ensimmäiseltä luokalta. Näyttelyä taustoittavat mm. Jyrki J. Kasvin artikkeli tietokonepelien pelloista ja Ville Hännisen artikkeli suomalaisen sarjakuvan pelloista. Näyttely on osa nettinäyttelyä www.pori.fi/satakunnankeskorkeakoulu/pellompipelto *Pellompi pelto* on osa taidemuseon yhteistyötä Turun yliopiston Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen sekä Taideteollisen korkeakoulun Porin yksikön kanssa. Hanketta tuki myös Museovirasto.

Sähkökeskus

Lastenkulttuurin maakunnallisen internet -sivuston toteuttaminen on käynnistetty osoitteeseen www.pori.fi/lastenkulttuurikeskus.

Taikametsä

Kesän aikana vanhan radioaseman ympäristössä pidettyjen taideleirien ja työpajojen synnyttämä Taikametsä avattiin sunnuntaina 24.08.2003. Taikametsä on Satakunnan taidetoimikunnan ja Leikkiteatteri-yhdistyksen ja Malti-projektin järjestämä tapahtuma, jossa Porin lastenkulttuurikeskus oli osaltaan mukana.

Taiteilijat kerhossa / oppilas kohtaa taiteilijan

Taiteen ammattilaiset ja koululaitos kohtaavat. Porin lastenkulttuurikeskus on ollut mukana Porin koululaitoksen Oppilas kohtaa taiteilijan -toiminnassa. Oppilas kohtaa taiteilijan -kerhotoiminta on syksyllä 2003 muuttunut muotoon Taiteilijat kerhossa. Kyse on jaksomuotoisesta kerhotoiminnasta, jota vetää taiteilija ja luokanopettaja työpari. Toiminnan tarkoituksena on tukea alueellista tasa-arvoisuutta taideopetuksessa ja kehittää taiteilija-opettajayhteistyötä. Toiminnasta vastaa koulutuslautakunnan asettama toimintakoulu työryhmä.

Vauvojen Värikylpy

Taidekasvatusprojekti kotiäideille ja -isille sekä heidän vauvoilleen. Porin taidemuseo aloitti yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskuksen kanssa kotiäideille ja -isille sekä heidän vauvoilleen tarkoitetun maalaustyöpajan

Vauvojen värikylpy. Työpajan tarkoituksena on tukea perhettä kulttuurisessa kasvatustyössä taidekasvatuksen menetelmin. Työpaja tarjoaa myös kulttuuripalveluita niistä helposti paitsioon jääville kotihoidossa oleville alle kouluikäisille sekä heidän vanhemmilleen. Työpajan tarkoituksena on laajentaa vauvaikäisten lasten vanhemmille suunnattua yhteistyöverkostoa sekä tuottaa siihen uusia toimintamuotoja. Työpajoissa ovat mukana myös vanhemmat ja vauvojen sisarukset. Vauvojen maalaustyöpajatoiminta on käynnistetty yhteistyössä eestiläisen Beebide Loovustuban kanssa.

Ilon ja valon Satakunta - satakuntalaisen taiteen viikko

Porin lastenkulttuurikeskus osallistui *Ilon ja valon Satakunta* –satakuntalaisen taiteen viikolle 17.-23.11.2003 viemällä taidetta laitoksiin ja päiväkoteihin yhteistyökumppaneidensa kanssa.

- Miks ku voi –kuoro/orkesteri esiintyi Satakunnan keskussairaalan lastenpoliiklinikalla
- Porin Flamenco-opiston lasten oppilasryhmä esiintyi Antinkartanossa Ulvilassa
- Palmgren-opiston oppilaat esiintyivät Porin päiväkodeissa
- Porin tienoon tilkkuflikat ohjasivat kankaanpainantatyöpajan pienperhekerholle Porin Ensi- ja turvakoti yhdistyksellä.

Lisäksi lastenkulttuurikeskus oli järjestämässä lasten näyttelyitä vanhainkoteihin ja yliopistokeskukseen.

- Lasten valokuvanäyttely *Pellompi pelto* Yliopistokeskuksessa
- Porin kuvataidekoulun oppilaiden näyttelyt Himmeliissä ja Liinaharjan vanhainkodissa

Ilon ja valon viikolla järjestettiin myös lasten elokuvantekopäivä ja vauvojen maalaustyöpajat.

- Porin taidemuseo: Vauvojen maalaustyöpaja
- Satakunnan Elävän Kuvan Keskus: Lasten elokuvantekopäivä, Kulttuuritalo Annankatu 6

SEMINAARIT

Maailma auki -lapsipolitiikan ja lastenkulttuurin kohtaaminen

Porin lastenkulttuurikeskus järjesti yhteistyössä Satakuntaliiton ja Satakunnan taidetoimikunnan kanssa marraskuussa seminaarin, jonka aiheena oli lastenkulttuuri osana lapsipolitiikkaa ja kuntien yhteistyön mahdollisuudet lasten oikeuksien ja hyvän elämän edistämiseksi. Seminaari etsi lapsipolitiikan ja lastenkulttuurin kohtauskenttiä niin kansainvälisessä kuin paikallisessa toiminnassa. Kansainvälisen toiminnan mahdollisuuksista luennoi tuottaja Ismo Porna. Johanna Barkman kertoi lasten omista elämäntarinoista ja miten ilmaisutaitoja voi käyttää lastensuojelussa. Lastenkulttuuria opetusministeriön toiminnan painopisteenä seminaarissa esitteli ylitarkastaja Katri Santtila. Esko Nummelin esitteli Satakunnan lastenkulttuuriverkostoa ja suunnittelupäällikkö Harri Peltoniemi Poria lastenkaupunkina. Seminaarin avasi maakuntajohtaja Pekka Turunen.

Nykytaide ja museo -kansainvälinen lastenkulttuuri ja kulttuuripolitiikka

Porin lastenkulttuurikeskus oli mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa kansainvälistä lastenkulttuuri- ja kulttuuripoliittista seminaaria Nykytaide ja museo. Seminaarissa luennoivat Emma Thomas, museolehtori, BALTIC - The Centre for Contemporary Art, Naomi Boas, museolehtori, Nederlands Fotomuseum, Rotterdam, Norjan lastenkulttuuriverkostosta Monica Håkansson, Special Consultant, Den Kulturelle Skolesekken, Bergen, Tiina Valpola Project Coordinator / Industrial Heritage Platform, Helsinki, Lisa Lundström museolehtori ja Maria Berg museolehtori, Bildmuseet, Umeå, Tuomas Nevanlinna Kriittinen korkeakoulu, Helsinki.

SEMINAARIT

Maailma auki - lapsipolitiikan ja lastenkulttuurin kohtaaminen
Porin lastenkulttuurikeskus, Satakunnan taidetoimikunta, Satakuntaliitto
20.11. Promenadikeskus, Pori

Nykytaide ja museo - kansainvälinen lastenkulttuuri ja kulttuuripolitiikka
Porin taidemuseo, Porin lastenkulttuurikeskus, VCN
22.10. Porin Palveluopisto

NÄYTTELYT

Pellompi pelto – lasten valokuvanäyttely
<http://www.pori.fi/satakunnankesakorkeakoulu>

- 14.06. Silmän ja korvan maisemat –seminaari, Porin taidemuseo
- 05.-08.08. Kansainvälinen ympäristöestetiikan konferenssi, Hämeen Ammattikorkeakoulu, Lepaa
- 01.10.-20.10. Porin kaupunginkirjaston lasten ja nuorten osasto, Pori
- 22.10. Nykytaide ja museot –seminaari, Porin taidemuseo
- 17.11-24.11. Porin yliopistokeskus, Pori
- 9.12.-4.1.04 Merikarvian kirjasto, Merikarvia

Kaupunkikuvia

- 21.05.- 31.12. Porin taidemuseo
- 28.10-16.11. Pohjoinen valokuvakeskus, Kummigalleria, Oulu

Kiehkuraminttu

- 17.11.-23.12. Kulttuuritalo Annankatu 6, Pori

Leikkipaikka

- 05.12.-14.12. Mäntyluodon koulu, Pori

Taikametsä

- 01.08.-31.08.2003 Väinölä, Pori
- 20.11.2003 Maailma auki-seminaari, Pori
- 21.11.-20.12.2003 Sampolan kirjasto, Pori

TALOUS**47**

Porin taidemuseon menot ja tulot olivat kertomusvuonna seuraavat:

Menot		
Palkat	412.018	euroa
Sosiaalivakuutusmaksut	117.030	
Palvelujen ostot	258.745	
Aineet, tarvikkeet, tavarat	161.313	
Muut kulut	252.118	
Toimintakulut yhteensä	1.201.224	
Tulot		
Muut myyntituotot	21.536	
Pääsymaksut	10.713	
Työllistämistuki	3.475	
Eu-tuki	19.743	
Muut tuet ja avustukset valtiolta	44.675	
Muut tuet ja avustukset muilta	11.596	
Vuokratulot	9.039	
Muut maksutuotot	14.424	
Toimintatuotot yhteensä	135.201	
Nettomenot	1.066.023	euroa